

REMZİ KİTABEVİ

William Shakespeare

MACBETH

MACBETH

W. Shakespeare

Macbeth

Türkçesi:
Bülent Bozkurt

3. Basım

Remzi Kitabevi

Çeviride, oyunun yeni edisyonları (özellikle, Stanley Wells ile Gary Taylor'ın yayına hazırladığı Oxford edisyonu) da göz önünde tutularak aşağıdaki metin esas alınmıştır: William Shakespeare, *Macbeth, in William Shakespeare: The Complete Works*, edited by Peter Alexander. London, 1951.

MACBETH / William Shakespeare

Kapak: Ömer Erduran

ISBN 975-14-0767-2

BİRİNCİ BASIM: Ekim, 2000
ÜÇÜNCÜ BASIM: Kasım, 2003

Remzi Kitabevi AŞ., Selvili Mescit Sok. 3, Cağaloğlu 34440, İstanbul
Tel (212) 513 9424-25, 513 9474-75, Faks (212) 522 9055
WEB: http://www.remzi.com.tr E-POSTA: post@remzi.com.tr

Remzi Kitabevi AŞ. tesislerinde basılmıştır.

İçindekiler

Giriş, 7
Kişiler, 15
Macbeth, 17

GİRİŞ

Macbeth

Macbeth, Shakespeare'in dört büyük trajedisinin sonuncusu ve en kısası (belki de düşünce, anlam ve çağrışım yükü açısından en yoğun olanı). Oyunun 1606 yılında yazıldığı ve aynı yıl sahnelendiği sanılıyor. Yazar bu oyun için temel kaynak olarak, vak'anüvis Raphael Holinshed'in *Vakayiname*'sini (1577) kullanmış. Bu kitaba göre Macbeth, 1040 yılında İskoçya Kralı Duncan'ı öldürür, tahtı gasp eder ve on yedi yıl sonra, Duncan'ın oğlu Malcolm tarafından yenilgiye uğratılarak tahttan indirilir.

Macbeth'in günümüze ulaşan tek metni, Shakespeare'in ölümünden sonra, 1623 yılında yayınlanan oyunların toplu basımında ('First Folio') bulunan, kısmen bozuk metin. Bu metinde bazı ekleme ve çıkarmaların, başka oyunlardan bölümlerin olduğu belirlenmiş. Metnin, sarayda sergilenen özel bir gösterim için kısaltılmış olduğu görüşü de yaygın.

Kimi araştırmacı ve yorumcular, oyunun İskoçya tarihini konu almasını ve doğaüstü unsurlara ağırlıklı olarak yer vermesini, doğaüstü konulara özellikle meraklı olan İskoçya Kralı VI. James'in 1603 yılında, Kral I. James olarak İngiltere tahtına çıkmış olmasına bağlıyorlar. Ayrıca, oyunda bazı bölümlerin (özellikle, IV. Perde, III. Sahne'deki, Kral Edward'ın, 'sıraca illeti'ni iyileştirme gücüne ilişkin bölüm) Kral I. James'e iltifat niteliği taşıdığı belirtiliyor.

İngiltere tiyatro tarihinde *Macbeth*'in önemli bir yeri var. Oyun bu açıdan Shakespeare'in en başarılı yapıtları arasında. Özellikle 17. yüzyıldan itibaren *Macbeth*, İngiltere'nin başta gelen tiyatrolarında ünlü aktörlerce başarıyla sahnelenmiş. Bunlar arasında, 18. yüzyılın başında Sarah Siddons, tüm zamanların en başarılı Lady Macbeth rolüyle dikkati çekiyor. Yine aynı dönemde, Edmund Kean, Macbeth rolünde

çok dinamik bir oyun sergilemiş. Daha sonra, ünlü Macbeth'ler arasında W. C. Macready (1820), Charles Kean (1857), Henry Irving (1888), John Gielgud (ilk Macbeth rolü, 1930) ve Laurence Olivier (ilk Macbeth rolü, 1937) geliyor.

Macbeth'in en tanınmış film uyarlamaları, 1949'da Orson Welles'in ve 1971'de Roman Polanski'nin yönettiği filmler. Oyunun Verdi (1847) ve Bloch (1910) tarafından bestelenmiş önemli opera uyarlamaları da var.

Shakespeare'in, başta 'ironi' olmak üzere özellikle söz sanatlarını, monologları ve monolog niteliğinde (belli bir anda, varolan öteki kişiler dikkate alınmaksızın yapılan) konuşmaları ile genel olarak dili kullanma ustalığının ön plana çıktığı oyunda başlıca temalar şunlar: 'Korku,' 'ihtiras,' 'iyi ve kötü,' 'insanoğlunun dış görünümü ve iç yüzü,' 'adalet,' 'kader,' 'muhayyile, iç dünya ve dış dünya,' 'gerçek ve gerçek dışı,' 'rasyonel ve irrasyonel düşünce, söz, duyumsama,' 'insani değerler,' 'yaşamın anlamı ve anlamsızlığı'.

Oyunun ana çatısının kısa bir özeti, Shakespeare'in dramatik dehası, söz ustalığı ve kullandığı temaların ne denli etkili olduğu hakkında bir fikir verebilir.

Savaştan zaferle dönen komutanlar Macbeth ile Banquo, ıssız bir bozkırda, esrarengiz bir şekilde, üç cadıyla karşılaşır. Cadılar Macbeth'i selamlarken, ona, sahip olmadığı unvanlar da yakıştırarak geleceğiyle ilgili kehanette bulunurlar:

BİRİNCİ CADI
Selam sana Macbeth! Selam, Glamis Beyi!

İKİNCİ CADI
Selam sana Macbeth! Selam, Cawdor Beyi!

ÜÇÜNCÜ CADI
Selam sana Macbeth! Selam, geleceğin Kralı!

Banquo, cadılardan kendi geleceğini de açıklamalarını ister:

Zamanın tohumlarına bakıp anlayabiliyorsanız,
Hangi tane büyüyecek, hangisi kalacak;
Bana da söyleyin o zaman.

Cadılar, Banquo'ya, onun değil, çocuklarının kral olacağını söyler. Macbeth zaten Glamis Beyi'dir. Önce, Cawdor Beyi ve Kral olacağına inanmak istemez. Ama kısa süre sonra, Kral Duncan'ın kendisine, kahramanlığının ödülü olarak Cawdor Beyi unvanını verdiğini öğrenince kafası karışır ve içinde krallık ihtirası uyanır. Oysa, duruma başka açıdan bakan Banquo, Macbeth'i uyarır:

Bazen, karanlığın temsilcileri,
Aklımızı çelip bizi kötülüğe yönelmek için,
Baştan bir iki şeyi doğru söyler,
Güvenimizi kazandıktan sonra,
İş canalıcı noktaya geldiğinde,
Oyuna getiriverirler bizi.

Oysa Macbeth'i krallık düşüncesi ve bu işin korkusu sarmıştır bile:

Korkunç düşünceler geçiyor kafamdan...
Hayalimizdeki korkular,
Gerçek korkulardan daha kötü.
Cinayet, henüz kafamda bir hayal olduğu halde,
Öylesine sarsıyor ki benliğimi...
Elim kolum tutmaz oluyor.
Ve sanki bana, sadece var olmayan
Gerçekmiş gibi geliyor.

Macbeth'in karısı Lady Macbeth bu kehaneti duyduğunda, derhal kendi kesin tavrını ortaya koyar ve bir monologla Macbeth'in ruh halinin ve kişiliğinin kısa va aydınlatıcı bir çözümlemesini yapar:

Geleceksin dedikleri yere geleceksin.
Ama senin yapın beni korkutuyor:
O kadar yufka yürekli sin ki,
Kestirmeden gitmeye yanaşmazsın.
Gözün yüksekte, hırslı olmaya hırslısın,
Ama hırsına yoldaşlık edecek gaddarlık sende yok...
Dolap çevirmek istemiyorsun ama,
Haksız kazanca diyeceğin yok.

Lady Macbeth bu arada kendi kendini kızıştırmayı da ihmal etmez:

Ey düşüncelere eşlik eden cinler, gelin hadi,
Çekin alın kadınlığımı benden; baştan ayağa,
En hainee gaddarlıkla doldurun içimi;
Kanımı koyulaştırın,
Vicdana giden yolları, geçitleri tıkayın,
Azap, merhamet duyguları yol bulup geçemesin...
Hedefimle benim arama dikilemesin.

Lady Macbeth daha sonra Macbeth'i, Kral Duncan'ı öldürmeye teşvik eder; kararsızlığından, şüphe ve korkularından dolayı onu kınar ve kışkırtır:

İnsanları aldatmak istiyorsan,
İfadeni duruma uydur; gözlerinde,
Ellerinde, dilinde hoş geldin olsun;
Masum çiçek gibi görün,
Ama dibinde yatan yılan ol...
Şimdi... mükemmel bir fırsat çıktı,
Ama bu defa sen ödleklestin...

MACBETH
Ya başaramazsak?

LADY MACBETH
Ne demek, başaramazsak!
Sen cesaretini topla, son demine kadar.
Başaracağız.

Macbeth, gönülsüzce de olsa, eyleme geçmeyi kabul eder. Ancak, cinayet düşüncesinden hâlâ rahatsızdır. Hayaller görür:

Bu ne? Bir hançer mi önümde beliren,
Kabzası elime yakın? Gel hadi, gir elime!
Tutamıyorum seni, ama hâlâ görüyorum.
Ey ölümcül hayal, göze görünüyorsun,

Ama ele gelmiyorsun, öyle mi?
Yoksa kafamın içinde misin yalnızca?
Sahte bir hançer, hummalı beynimin ürünü!

Macbeth Kral'ı öldürür. Cinayet sonrası pişmanlık, vicdan azabı ve korku duygularını, yine Lady Macbeth'in kararlı tutumu ve yüreklendirmesiyle atlatır ve Duncan'ın yerine tahta geçer. Ancak bu defa cadıların ikinci kehanetinin gerçekleşmesinden korkar:

Kral olmak bir şey değil,
Asıl önemlisi, güvende olmak.
Bu Banquo çok korkutuyor bizi,
Adamdaki kral tavrı ve egemenlik ifadesi
İnsanı ürkütüyor.

Şimdi artık, başta korku ve pişmanlık olmak üzere, karmaşık ve çelişkili duygular içinde bocalamaktadır:

Yılanı yaraladık, ama öldüremedik;
İyileşip yine kendine dönecek;
Eskisi gibi, her an ısırabilecek bizi.
Ama, isterse evrenin yapısı dağılsın,
Gökyüzü, yeryüzü yok olsun; yine de,
Biz yemeğimizi korku içinde yemeyiz...
Zihnin işkence çarkında,
Sürekli azap içinde kıvranmaktansa,
Huzur bulalım diye huzura kavuşturduğumuz
Ölülerin yanında olmak daha iyi.

Banquo ile Fleance'ı öldürtmek için iki katil tutar. Banquo ölür fakat Fleance kurtulmayı başarır. Fleance'ın kurtulması Macbeth'in içine yine korku salar. Hayali korkularından kurtulmakta giderek daha büyük zorluk çeker. Sarayın ileri gelenlerine verdiği bir yemekte, kendisinin oturacağı iskemlede, öldürttüğü Banquo'nun hayaletini görür ve onunla konuşmaya çalışır. Lady Macbeth ile yemekte hazır bulunanlar hayaleti görmediklerinden Macbeth'in tavrını yadırgarlar.

Lady Macbeth yine duruma el koyar ve Macbeth'e yardım ederek sakinleşmesini sağlar. Ancak, Macbeth'in kuruntu ve saplantıları giderek marazileşmektedir:

Bir zamanlar, beyin dağıldı mı insan ölürdü
Ve iş orada biterdi. Ama şimdi,
Kafataslarında yirmi ölümcül delikle
Yerinden kalkıyor adamlar
Ve gelip iskemlemize konuyorlar.
Cinayetin kendisinden acayip bu.

Macbeth, İskoç Beyi Macduff'ın, İngiltere'de bir ordu toplamakta olan Duncan'ın oğlu Malcolm'la birleştiğini ve bunların kendisine karşı savaş hazırlıklarına giriştiğini duyunca, Lady Macduff ile çocuklarını öldürtür.

Bu arada, o ana kadar sağlam duruyor gibi görünen Lady Macbeth, vicdan azabıyla delirerek intihar eder. İntihardan önceki uykuda gezme nöbetlerinden birinde, kendisine bakan doktorla nedimesinin duyacağı şekilde, hem kendisini hem de Macbeth'i suçlayıcı sözlerle sayıklar:

Hadi çık, uğursuz leke, çıksana! Bir, iki. Tamam, işi bitirme vakti geldi. Cehennem çok kasvetli. Ayıp, Lordum, ayıp! Asker korkar mı? Anlarlarsa anlasınlar; kimin haddine yetkimizi sorgulamak? Ama hayret, ihtiyarda da amma bitmez kan varmış; kimin aklına gelirdi?

Lady Macbeth, bir yandan ellerini ovuşturarak hayali kan izlerini çıkarmaya çalışıyor, öte yandan parça parça geçmişi hatırlıyor. Burada, özellikle haris ve kötü ruhlu insanların sınırsız yetkiye sahip olma, adalete karşı dokunulmazlık, daha sonra gelebilecek suçlamalara karşı bağışıklık kazanma hevesi ile ilgili anahtar cümle dikkat çekiyor: *Kimin haddine yetkimizi sorgulamak!*

Shakespeare'in, herhalde Romalı yazar Plutarkhos'tan da esinlenerek, değişik boyutlarıyla çok sık işlediği bir tema bu. Aynı zamanda, çağlar boyunca eskimeyen bir tema: Her ne pahasına olursa olsun, yükselebildiği kadar yükselmek, mümkünse adaletin ve yaptırımın ula-

şamayacağı bir konuma gelmek, tercihen adaleti dilediği gibi yönlendirmek ya da adaletin kendisi olmak, sayısız tiyatro ve roman kişisi yanında, gerçek kişilerin de hülyası olmuş. Shakespeare bu temayı ve söz konusu tutkuların kölesi olan kişileri *Macbeth*'te değişik boyutlarıyla ve derinlemesine irdeliyor ve asıl önemlisi, onları çok yakınımıza, bizi rahatsız edecek, zaman zaman ürpertecek kadar yakına getiriyor. Öyle ki, hem insanlığı, yaşamı ve varoluşu, anlamı ve anlamsızlığı, kötüyü ve kötülüğü, hem de bunlarla bağlantılı olarak kendimizi yeni bir ışık altında ya da daha doğrusu, alacakaranlıkta görüyoruz; kendi amaçlarımızdan, yaşam görüşümüzden, bilincimizden kuşku duymaya başlıyoruz. Oyun süresince, insan yaşamının, ahlakının en derin yönleri ve sorunlarıyla ilgili, cevap veremeyeceğimiz, 'absürd' sorular sormaya zorlanıyoruz.

Macbeth de oyunun sonunda kendini, yapayalnız, bir tür 'absürd' konumda bulur. Artık ne hedef kalmıştır, ne dava. Macbeth, sanki mekanik bir dürtüyle, bir 'otomaton' gibi ilerlemeyi sürdürür. Kafasında kendini sona hazırladığı, artık korku duymayışından da bellidir:

Korkunun tadını neredeyse unutmuşum.
Bir zamanlar, gece bir çığlık duysam ürperir,
Tir tir titrerdim; kasvetli bir hikâye dinlesem,
Gerçekmiş gibi tüylerim diken diken olurdu.
Dehşete doydum artık.

Çok geçmeden, Lady Macbeth'in ölüm haberini aldığında gösterdiği tepki ve daha sonra, yaşamın boşluğuyla ilgili sözleri, özellikle içinde bulunduğu anın dramatik önemi ve sözlerindeki anlam derinliği, Macbeth'in gözümüzde büyümesine yol açar. O artık, iyi veya kötü, ihtiraslı vs. biri değil, Shakespeare'in dehasının özgün ürünlerinden biridir:

SEYTON
Lordum, Kraliçe ölmüş!

MACBETH
Bir gün ölecekti nasıl olsa;
Bu haber bir gün gelecekti.

Yarın... Yine yarın... Yine yarın...
Sürüklenip gidiyor böyle bu boş yaşam,
Kayıtlı zamanın son hecesine kadar...
Yaşam dediğin yürüyen bir gölge,
Bir garip oyuncu;
Bir hışım sahnede dolanıp boy gösteriyor;
Sonra haber çıkmıyor zavallıdan.
Yaşam bir masal; kaçığın birinin anlattığı.
Şamata ve öfke dolu baştan başa;
Hiçbir anlamı yok.

Oyunun sonunda İngiliz birlikleri Macbeth'in şatosunu kuşatır. Macduff ile Macbeth savaş alanında karşı karşıya gelir. Macbeth ölür ve Malcolm tahta geçer.

Çevirenin Notu: Bu çeviriyi okuyarak bana, son derece yararlı bulduğum isabetli görüş ve önerilerini ileten, Marlowe ve Shakespeare çevirmeni, mesai arkadaşım Hamit Çalışkan'a teşekkürü borç biliyorum.

KİŞİLER

DUNCAN, İskoçya Kralı

Kral'ın oğulları
MALCOLM
DONALBAIN

MACBETH, Glamis Beyi, sonra Cawdor Beyi, daha sonra İskoçya Kralı

İskoç Beyler
BANQUO
MACDUFF
LENNOX
ROSS
MENTEITH
ANGUS
CAITHNESS

FLEANCE, Banquo'nun oğlu
SIWARD, Northumberland Kontu
GENÇ SIWARD, Siward'ın oğlu
SEYTON, Macbeth'in emir eri
ÇOCUK (Macduff'ın oğlu)
İNGİLİZ DOKTOR
İSKOÇ DOKTOR
SUBAY
KAPI BEKÇİSİ
YAŞLI ADAM

LADY MACBETH
LADY MACDUFF
LADY MACBETH'İN NEDİMESİ
CADILAR
HECATE, Cadılar Kraliçesi
HAYALETLER

KATİLLER

LORDLAR, BEYLER, SUBAYLAR, ASKERLER, GÖREVLİLER, HABERCİLER, CİNLER, PERİLER

Olayların geçtiği yer: İskoçya ve İngiltere

MACBETH

BİRİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Issız, açık bir arazi. Gökgürültüsü ve şimşek. Kaynayan bir kazanın çevresinde üç cadı.)

BİRİNCİ CADI
Gümbür gümbür, şimşekli fırtınada
Ne zaman buluşuyoruz bir daha?

İKİNCİ CADI
Bu velvele bittiğinde.
Cenkçiler yenilip yendiğinde.

ÜÇÜNCÜ CADI
Güneş inmeden.

BİRİNCİ CADI
Nerede?

İKİNCİ CADI
Bozkırda.

ÜÇÜNCÜ CADI
Macbeth'le buluşmaya.

BİRİNCİ CADI
Tamam geldim tekir kedi!

İKİNCİ CADI
Kurbağa cin sesleniyor.

ÜÇÜNCÜ CADI
Geldim!

ÜÇÜ BİRDEN
Ha iyi, ha kötü; ha kötü, ha iyi.
Delip geçelim şu sisli pis havayı.

(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Savaş alanı yakınında bir ordugâh. Borazanlar. Kral Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennox ve maiyetekiler girer ve üniforması kan içinde, yaralı bir subayla karşılaşırlar.)

KRAL DUNCAN
Kim bu kan içindeki adam?
Yaralarına bakılırsa,
İsyanla ilgili son bilgiler onda.

MALCOLM
Tanıyorum bu subayı.
Bu yiğit, yürekli asker olmasaydı,
Ben düşmana esir düşmüştüm.
Selam sana, kahraman asker!
Hadi anlat Kral'a, sen bıraktığında
Cenk nasıl gidiyordu?

SUBAY
Durum dengede gibiydi.
Gücü tükenmiş iki yüzücü misali,
Ordular birbirine dayanmış,
Kımıldayamaz olmuşlardı karşılıklı.
Tam o sıra, isyancıların başı, hainler haini,

Gaddar Macdonald'a, batıdaki adalardan,
Atlı, yaya, İrlandalı asker takviyesi geldi.
Talih denen sürtük onun yüzüne gülüyor gibiydi.
Ama sonuçta bu işe yaramadı.
Kahraman Macbeth – ki bu sıfata fazlasıyla layık,
Talihi hiçe sayarak,
Fazla işlemekten dumanı tüten,
Kanlı kılıcını savura savura,
Tıpkı bir yiğitlik timsali gibi,
Önüne çıkanı devirerek,
Yolunu açıp sefilin karşısına dikildi.
Ağzını açıp tek bir söz etmeden,
Adamın göbeğinden daldırdığı gibi kılıcını,
Çenesinin altından çıkardı;
Sonra da kellesini direğe geçirip
Bizim surların üstüne dikti.

KRAL DUNCAN
Vay benim yaman kuzenim!
Bakın şu soylu beye!

SUBAY
Güneşin doğduğu yerden nasıl,
Gemiler parçalayan fırtına çıkar,
Korkunç şimşek, gökgürültüsü gelirse,
Görünüşte iyi haberin geldiği kaynaktan da,
Bakarsınız arkadan kötü haber çıkagelir.
Dinle, İskoçya Kralı, dinle.
En büyük silahı yiğitlik olan askerlerimiz,
Haklı davaları uğruna saldırınca,
Bu başıbozuklar, topuklarını kaldırıp
Çil yavrusu gibi dağılmaya başlamıştı ki,
Norveç Kralı bir taktik uygulayıp,
İlave silahlar ve takviye birliklerle
Yeniden saldırıya geçti.

KRAL DUNCAN
Peki o zaman ne oldu?
Komutanlarımız Macbeth'le Banquo'yu yıldırdı mı bu?

SUBAY
Evet, serçe kartalı, tavşan aslanı
Ne kadar yıldırabilirse!
Aslında, ikisini de kızıştırdı bile.
Çifte mermiyle doldurulmuş toplar gibi,
İki kere iki kat güçle saldırdılar düşmana.
Sanki yaralardan oluk oluk akan kanda yüzmek,
Ya da yeni bir Golgotha[1] yaratmak ister gibiydiler.
Anlatmak zor . . .
Başım dönüyor; yaralarıma bakılsa iyi olur.

KRAL DUNCAN
Sözlerin de, yaraların gibi, sana yaraşıyor,
Onur veriyor. Hadi alın onu, doktora götürün.

(Subay, görevliler eşliğinde çıkar. Ross ile Angus girer.)

Kim bu gelen?

MALCOLM
Soylu Bey Ross.

LENNOX
Gözlerinde nasıl da telaş var!
Pek hoş haberler getirmemişe benzer.

ROSS
Tanrı Kral'ı korusun!

KRAL DUNCAN
Nereden geliyorsun soylu bey?

---

(1) Golgotha: Kudüs surlan dışında, Hz. İsa'nın çarmıha gerildiği yer. 'Ölüler alanı' veya 'kesik kelleler alanı' diye de bilinıyor. Subay, 'Macbeth ile Ban-quo'nun elinden düşman kurtulmuyordu; savaş alanını cesetle dolduruyorlardı,' diyor.

ROSS

Fife'tan, yüce Kralım. Orada Norveç bayrakları
Hâlâ kibirle göklerimizde dalgalanıyor,
Estirdikleri soğuk havayla ürpertiyordu halkımızı.
Norveç Kralı bizzat, muazzam bir ordunun başında,
O hainler haini Cawdor Beyi'nin de desteğiyle,
Müthiş bir saldırıya girişti. Tâ ki,
Bellona'nın kocası[1], o yiğit, zırhını kuşanıp
Onun karşısına dikilerek, her hamlesine,
Kılıca kılıç, bileğe bilek karşılık verinceye,
Onu yıldırıp sindirinceye kadar. Sonuçta,
Zafer bizim oldu.

KRAL DUNCAN

Büyük mutluluk.

ROSS

Şimdi de Norveç Kralı Sweno
Ateşkes istiyor. Ama, Saint Colme's Inch'te bize
On bin dolar[2] haraç vermeden,
Ölülerini gömmesine izin vermeyeceğiz.

KRAL DUNCAN

O Cawdor Beyi bizi bir daha aldatamayacak;
Derhal öldürülsün; gidip emri iletin.
Onun unvanı Macbeth'e geçiyor;
Öyle hitap edin kendisine.

ROSS

Baş üstüne.

---

(1) Bellona: Roma mitolojisinde savaş tanrıçası. 'Macbeth, savaş tanrıçasına koca olmaya layık biri,' diyor Ross.

(2) Dolar: Shakespeare'in zamanında (Macbeth'te anlatılan olayların geçtiği tarihten beş yüz yıl sonra) çıkarılan Alman ve İspanyol parası. Shakespeare burada bir zamanlama hatası yapıyor.

KRAL DUNCAN
Onun kaybettiğini soylu Macbeth kazandı.

(Ayrı ayrı çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Açıklık, bozkır. Gökgürültüsü. Üç cadı buluşur.)

BİRİNCİ CADI
Nerelerdeydin kardeş?

İKİNCİ CADI
Domuz öldürmede.(1)

ÜÇÜNCÜ CADI
Ya sen kardeş, sen neredeydin?

BİRİNCİ CADI
Baktım, gemici karısı oturmuş,
Almış kucağına kestaneleri,
Atıştırıyor da atıştırıyor;
'Bana da versene,' deyince,
'Defol başımdan cadı karı,'
Diye bağırmaz mı koca kıçlı dangalak.
Tiger teknesiyle Halep yolundaymış kocası.
O zaman ben de ne yaparım,
Hemen bir kuyruksuz fare olur,
Atlarım kalbura, düşerim herifin peşine.
Yaparım mı yaparım, yaparım, yaparım.

(1) O çağda, cadıların insanlara kötülük etmek için seçtikleri yollardan birinin, koyun, sığır, domuz gibi hayvanları, örneğin hasta ederek öldürmek olduğuna inanılırmış.

İKİNCİ CADI
Sana bir rüzgâr benden.

BİRİNCİ CADI
Çok naziksin gerçekten.

ÜÇÜNCÜ CADI
Bir tane de benden.

BİRİNCİ CADI
Kalanlar da bende zaten.
Hangi limana es dersem rüzgâr oraya eser,
Hangi yöne dön dersem pusula o yöne döner.
Saman gibi kurusun da aklı başına gelsin;
Gece gündüz gözüne uyku girmesin.
İki gözünün kapağı da her zaman şiş kalsın;
Ömür boyu hep lanetli yaşasın.
Dokuz kere dokuz hafta dinlenemesin;
Sararsın solsun, bitsin tükensin.
Gemisi kaybolmasın kaybolmaya;
Ama fırtınada sürüklensin ordan oraya.
Bakın ne var bende.

İKİNCİ CADI
Ne var, ne var, göstersene!

BİRİNCİ CADI
Gemi kılavuzunun başparmağı, baksanıza;
Evine varamamış adam, yolda gemi batınca.

(Davul sesi)

ÜÇÜNCÜ CADI
Durun, davul çalıyor;
Demek Macbeth geliyor.

HEPSİ *(Halka olup dans ederler.)*
Cadı kardeşler el ele,

Gezeriz hep dere tepe,
Dolanırız işte böyle,
Üç kere bu yana, üç kere o yana,
Üç de şu yana, dokuz etti sana.
Tamam, büyü bağlandı.

(Macbeth'le Banquo girer.)

MACBETH
Hayatımda bu kadar güzel ve kötü bir gün görmedim.

BANQUO
Forres'e daha ne kadar var acaba?
Hey, bunlar da ne?
Şu kırışık suratlara, şu paspal giysilere bakın;
Bu dünyadan değiller sanki,
Ama karşımızdalar!...
Canlı mısınız, cansız mı?
Konuşabilir misiniz bizimle?
Her biriniz buruşuk parmağını,
O kuru dudağına götürdüğüne göre,
Beni anlıyor gibisiniz.
Kadınsınız diyeceğim ama,
Sakallarınıza bakınca aklım karışıyor.

MACBETH *(Cadılara)*
Hadi, konuşabiliyorsanız konuşun.
Nesiniz, kimsiniz?

BİRİNCİ CADI
Selam sana Macbeth! Selam, Glamis Beyi!

İKİNCİ CADI
Selam sana Macbeth! Selam, Cawdor Beyi!

ÜÇÜNCÜ CADI
Selam sana Macbeth! Selam, geleceğin Kralı!

BANQUO
Aman efendim, niye öyle irkildiniz? Ürkmüş gibisiniz.
Oysa, kulağa hoş geliyor söyledikleri.

(Cadılara)

Doğru söyleyin, hayali yaratıklar mısınız,
Yoksa göründüğünüz gibi insan mı?
Soylu yoldaşımı mevcut unvanıyla selamladınız;
Sonra da kehanette bulunup,
Yeni onurlar yakıştırdınız ona,
Hatta krallık umutları verdiniz;
Neredeyse mest olmuş durumda.
Ama benimle konuşmuyorsunuz.
Zamanın tohumlarına bakıp anlayabiliyorsanız,
Hangi tane büyüyecek, hangisi kalacak;
Bana da söyleyin o zaman.
Ne lütuf istiyorum sizden,
Ne de korkuyorum nefretinizden.

BİRİNCİ CADI
Selam!

İKİNCİ CADI
Selam!

ÜÇÜNCÜ CADI
Selam!

BİRİNCİ CADI
Macbeth'ten hem küçük, hem büyük.

İKİNCİ CADI
Daha talihli ve talihsiz.

ÜÇÜNCÜ CADI
Çocukların kral olacak, ama sen değil.
Selam sizlere Macbeth ve Banquo!

BİRİNCİ CADI
Banquo ve Macbeth, selam!

MACBETH
Durun, sözü yarım bırakmayın, sonunu getirin.
Babam öldüğüne göre, Glamis Beyi benim, biliyorum.
Ama Cawdor nereden çıktı? Cawdor Beyi hayatta;
Hali vakti, sağlığı yerinde. Kral olmaya gelince,
İnanılacak şey değil bu.
Cawdor Beyi olmak kadar imkânsız.
Nereden aldınız bu bilgiyi?
Ne demeye bu uğursuz bozkırda yolumuzu kesip
Böyle kehanetlerde bulunuyorsunuz?
Söyleyin, emrediyorum.

(Cadılar yok olur.)

BANQUO
Suda nasıl kabarcık olur ve yok olursa,
Bunlar da toprağın kabarcığıydı herhalde
Ve birden yok oldular.
Nereye gittiler acaba?

MACBETH
Havaya karıştılar.
Bedenleri varmış gibi görünürken,
Eriyip uçuverdiler,
Nefes, rüzgâr içinde nasıl kaybolursa,
Öyle kayboldular.
Keşke biraz daha kalsalardı.

BANQUO
Bu sözünü ettiğimiz şeyler
Gerçekten burda mıydı?
Yoksa biz, aklı tutsak alıp insanı çıldırtan
O zehirli ottan mı yedik?

MACBETH
Çocukların kral olacak.

BANQUO
Siz kral olacaksınız.

MACBETH
Ve Cawdor Beyi. Öyle dediler, değil mi?

BANQUO
Evet, aynen öyle. Şu gelenler de kim?

(Ross'la Angus girer.)

ROSS
Başarıların Kral'ı çok memnun etti Macbeth.
İsyancılara karşı nasıl kahramanca çarpıştığını duyduğunda,
O kadar şaşırdı, öylesine hayran kaldı ki yaptıklarına,
Ne söyleyeceğini bilemedi, dili tutuldu.
Aynı gün güçlü Norveç birliklerine karşı,
Yine ön saflarda olduğun haberi geldi.
Ölümün ne tuhaf kılıklara girebileceğini
Düşmana gösteriyormuşsun,
Ama kendin korkmuyormuşsun ondan.
Ulaklar birbiri ardına geliyordu;
Yağmur gibi haber yağdırıyor,
Duncan'ın krallığını savunma uğruna
Senin yaptıklarını öve öve bitiremiyorlardı.

ANGUS *(Macbeth'e)*
Efendimiz majesteleri gönderdi bizi,
Şükran duygularını iletiyoruz sana.
Görevimiz, seni ödüllendirmek değil,
Kral'ın huzuruna giderken sana eşlik etmek.

ROSS
Ancak, sonra gelecek olan
Daha büyük ödülün işareti olarak,

Kral sana Cawdor Beyi unvanını verdi
Ve bunu sana iletmemi istedi.
Ben de seni bu unvanla selamlıyorum:
Selam sana soylu Cawdor Beyi!

BANQUO (*Kendi kendine*)
Ne? Şeytanın sözü doğru çıkıyor galiba!

MACBETH
Cawdor Beyi yaşıyor.
Başkasının giysilerini giydiriyorsunuz bana; niye?

ANGUS
Evet, bir zamanlar Cawdor Beyi olan kişi hâlâ yaşıyor;
Ama kaybetmeyi hak ettiğinden ve
Ölüme mahkûm olduğundan,
Kaybedeceği canı taşıyor şu anda.
Belki Norveçliler'le işbirliği yaptığından
Ya da çıkar sağlama umuduyla,
Sinsice isyancılara arka çıktığından veya
Her iki yolla vatanın yıkılmasını amaçladığından,
Hangisi, bilemiyorum.
Ancak, vatan haini olduğu kanıtlandı,
Kendisi de itiraf etti ve bu onun sonu oldu.

MACBETH (*Kendi kendine*)
Glamis Beyi ve Cawdor Beyi,
En yükseği de arkadan gelecek.
(*Ross'la Angus'a*) Zahmetiniz için teşekkürler.
(*Banquo'ya*) Ne dersin,
Senin çocukların da kral olur mu sence?
Çünkü bana Cawdor Beyliğini yakıştıranlar,
Onların geleceğinde de bunu görmüşlerdi.

BANQUO
Ona bakarsan – bu kehanetler açısından –

Cawdor Beyi olmanın ötesinde,
Senin de taç giymen pek uzak ihtimal değil.
Tuhaf. Ama bazen, karanlığın temsilcileri,
Aklımızı çelip bizi kötülüğe yöneltmek için,
Baştan bir iki şeyi doğru söyler,
Güvenimizi kazandıktan sonra,
Iş canalıcı noktaya geldiğinde,
●yuna getiriverirler bizi.
(Ross ile Angus'a)
Dostlar, bir dakikanızı alabilir miyim?

MACBETH *(Kendi kendine)*
İki kehanet doğru çıktı.
Asıl konusu krallık olan
Muhteşem oyunun gelişiminde
Hayırlı bir başlangıç bu.
(Ross ile Angus'a) Teşekkürler, beyler.
(Kendi kendine) Bu doğaüstü kehanetler
Uğurlu da olabilir, uğursuz da.
Uğursuzsa, başlangıçta doğru çıkıp,
Bana niye umut verdi?
Cawdor Beyi oldum bile. Uğurluysa,
Niye korkunç düşünceler geçiyor kafamdan;
Tüylerim diken diken oluyor,
Kalbim hiç olmadık şekilde,
Güm güm kaburgalarıma vuruyor?
Hayalimizdeki korkular,
Gerçek korkulardan daha kötü.
Cinayet, henüz kafamda bir hayal olduğu halde,
Öylesine sarsıyor ki benliğimi, bütünlüğümü,
Daha düşünürken bile,
Elim kolum tutmaz oluyor.
Ve sanki bana, sadece var olmayan
Gerçekmiş gibi geliyor.

BANQUO *(Ross ile Angus'a)*
Baksana, bizimki nasıl daldı gitti.

MACBETH *(Kendi kendine)*
Eğer kader, kral olacaksın diyorsa,
Aynı kader, ben bir şey yapmadan,
Taç da giydirebilir bana.

BANQUO *(Ross ile Angus'a)*
Yeni payeler, yeni giysilere benzer,
Zaman ister üstüne oturması için.

MACBETH *(Kendi kendine)*
Ne olursa olsun,
En zorlu gün bile sona eriyor er geç.

BANQUO
Soylu Macbeth, hazırsanız gidebiliriz.

MACBETH
Kusuruma bakmayın, kafam karışık;
Aklım başka yerdeydi. Baylar,
Zahmetleriniz için teşekkürler;
Hepsini kafamdaki deftere kaydediyorum
Ve her zaman sayfa sayfa okuyorum.
Hadi şimdi Kral'ın yanına gidelim.
(Usulca Banquo'ya) Olanlar üzerinde düşün;
Bakalım, aradan biraz zaman geçsin,
Sonra kalbimizi açarız birbirimize.

BANQUO
Memnuniyetle.

MACBETH
Hadi o halde, şimdilik bu kadar. Gidebiliriz dostlar.

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Savaş alanı yakınında bir ordugâh. Borazanlar. Kral Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennox, maiyetekiler ve ötekiler girer.)

KRAL DUNCAN
Cawdor idam edildi mi?
Gönderdiğimiz adamlar döndü mü?

MALCOLM
Hayır Majeste, henüz dönmediler.
Ama, Cawdor'un öldüğünü gören biriyle konuştum.
Anlattığına göre, her şeyi açıkça itiraf etmiş,
Siz ekselanslarından bağışlanmayı dilemiş,
Çok pişman olduğunu söylemiş.
Anlatılana göre, yaşamı boyunca hiçbir şey,
O yaşamı terk edişi kadar yakışmamış ona.
Sahip olduğu en değerli şeyi, bir anda
Hiç umursamadan fırlatıp atmış. Daha önce,
Ölmenin alıştırmasını yapmış gibiymiş.

KRAL DUNCAN
İnsanın yüzüne bakıp içini okumanın yolu yok:
Oysa, benim Cawdor'a güvenim sonsuzdu.

(Macbeth, Banquo, Ross ve Angus girer.)

Ey değerli kuzen! Kendimi suçlu hissediyorum;
Nankörlük etmişim gibi geliyor! Başarılarınla
Öyle hızlı uçup gittin ki, ödüllere kanat da taksam,
Yavaş kalıyor, sana yetişemiyorlar bir türlü.
Keşke daha azına layık olsaydın;
O zaman hiç değilse, senin hak ettiğinle,

Benim verebildiğim ödül orantılı olurdu.
Yalnızca şunu bil ki, yaptıklarının karşılığını
Asla ödeyemem.

MACBETH
Sadık bendeniz olarak size hizmetin şerefi
Benim için yeterli ödüldür.
Bu hizmeti lütfen kabul buyurunuz;
Tahtınıza ve devlete karşı ödevimiz bu;
Tıpkı çocukların büyüklerine,
Hizmetkârların efendilerine olan ödevi gibi.
Sevgi ve saygı borcunu yerine getiriyoruz,
Bize düşeni yapıyoruz size hizmet etmekle.

KRAL DUNCAN
Hoş geldin.
Ben şimdi seni bir tohum gibi ekiyorum;
Büyüyüp boy atman için de
Elimden geleni yapacağım. Soylu Banquo,
Senin de payın ondan aşağı değil;
Bu böyle bilinsin.
Gelin sizi kucaklayıp bağrıma basayım.

BANQUO
Eğer büyüyüp boy atarsam,
Ürün de sizin olacak.

KRAL DUNCAN
Sevincim o kadar büyük, o kadar taşkın ki,
Neredeyse gözyaşı damlalarında gizleyecek kendini.
Evlatlarım, hısımlarım, ulu beyler,
Tahtıma ve tacıma en yakın olanlar,
Bilesiniz ki, ileride yerimi alacak kişi,
Büyük oğlum Malcolm'dır
Ve şu andan itibaren unvanı
Cumberland Prensi olmuştur.

Ayrıca, bu onur ve ödüller
Yalnızca ona verilmekle kalmayacak;
Hak eden herkes üzerinde,
Yıldızlar gibi parlayacak.
Şimdi buradan Inverness'e[1] gidiyoruz,
Orada daha da güçlendireceğiz
Aramızdaki bağları.

MACBETH
Benim için dinlenme bile,
Eğer size adanmamışsa, angaryadır.
Ben önden gidip haberi götürmek,
Gelişinizi müjdelemek istiyorum karıma.
Onun için, yüksek izninizle efendim.

KRAL DUNCAN
Yüce Cawdor Beyi!

MACBETH *(Kendi kendine)*
Cumberland Prensi ha!
Önüme çıkan bu engeli
Ya aşarım, ya takılır düşerim.
Ey yıldızlar, gizleyin ateşinizi;
Karanlık ve derin arzularımı görmesin ışığınız;
Gözüm fark etmesin elimin yaptığını.
Ama, göz görmeye korksa da,
Yapılması gereken yapılacak sonunda.

(Çıkar.)

KRAL DUNCAN
Haklısın, aziz Banquo; öyle yiğit ki Macbeth,
Onun övgüleriyle besleniyorum; sanki ziyafetteyim.
Hadi biz de peşine düşelim. Bizi iyi ağırlasın diye,

(1) Inverness: İskoçya'da, Macbeth'in şatosunun bulunduğu yer.

Hazırlık yapmak için önden gitti.
Akrabanın böylesi kolay bulunmaz.

(Borazanlar çalar. Çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Inverness. Macbeth'in şatosu. Elindeki mektubu okuyarak, Lady Macbeth girer.)

LADY MACBETH

"Zafer kazandığım gün karşıma çıkalar; aldığım kesin bilgiye göre, insanüstü zihinsel güçleri varmış. Ben onlara başka sorular sorma isteğiyle yanarken, ansızın hava olup uçuverdiler. Ben orada şaşkınlıktan donup kalmışken, Kral'dan haberciler gelip bana Cawdor Beyi diye hitap etmezler mi! Ki daha birkaç dakika önce de bu cadılar beni aynı unvanla selamlamış ve ardından da, 'Selam sana, geleceğin kralı!' demişlerdi. İşte sana gönderdiğim haber bu, yürüdüğümüz yüce yoldaki büyük yoldaşım! Bu haberi yolladım ki, seni ne muhteşem günlerin beklediğini bilesin ve bunun sevincini her an yaşayasın. Bu bilgiyi yüreğinde sakla; hoşça kal."

Hem Glamis Beyi'sin hem Cawdor Beyi,
Geleceksin dedikleri yere de geleceksin.
Ama senin yapın beni korkutuyor:
O kadar yufka yüreklisin ki,
Kestirmeden gitmeye yanaşmazsın.
Gözün yüksekte, hırslı olmaya hırslısın,
Hırsına yoldaşlık edecek gaddarlık sende yok.
Yükselmek istiyorsun, ama doğru yoldan sapmadan.
Dolap çevirmek istemiyorsun ama,
Haksız kazanca diyeceğin yok.
Ey ulu Glamis, amacına ulaşmak için

Gerekeni yapmak zorundasın.
İş olup bitsin istiyorsun,
Ama kendin yapmaktan korkuyorsun.
Hadi durma, koş gel buraya,
Ki iksirimi kulağına akıtayım;
O altın halka[1] ile arana dikilen
Tüm engelleri kaldırayım dilimin gücüyle.

(Haberci girer.)

Ne oldu, ne haber var?

HABERCİ
Kral bu gece buraya geliyor.

LADY MACBETH
Ne dedin? Delisin sen!
Efendin yok mu Kral'ın yanında?
Geliyorsa, bana niye haber vermedi,
Hazırlık yapardık.

HABERCİ
Evet efendim, o da geliyor.
Bir haberci arkadaşı önden yolladı,
Ama o yorgunluktan ölecek neredeyse,
Ancak bu haberi vermeye yetti nefesi.

LADY MACBETH
Peki, iyi bakın ona;
Büyük haber getirdi. *(Haberci çıkar.)*
Surlarımdan içeri Duncan'ın ölümcül girişini
Haber vereyim diye öterken
Sesi kısılmış anlaşılan kuzgunun.
Ey düşüncelere eşlik eden cinler, gelin hadi,
Çekin alın kadınlığımı benden; baştan ayağa,

(1) Altın halka: Krallık tacı.

En haince gaddarlıkla doldurun içimi;
Kanımı koyulaştırın,
Vicdana giden yolları, geçitleri tıkayın,
Azap, merhamet duyguları yol bulup geçemesin,
Amansız planımdan caydıramasın beni,
Hedefimle benim arama dikilemesin.
Gelin, sütümü alın göğüslerimden,
Yerine safra koyun, ey katillerin aracısı ruhlar;
Görünmez varlığınızla, bir uğursuzluk çıksa diye
Nerelerde bekliyorsanız, çıkın ortaya!
Sen de, karanlık gece,
Cehennemin en koyu dumanına bürün de gel artık;
Gel ki, keskin bıçağım açtığı yarayı göremesin,
Gökler, o kalın örtünün ardında yapılanı seçip,
'Dur, yapma!' diyemesin.

(Macbeth girer.)

Yüce Glamis! Büyük Cawdor!
Selam sana, geleceğin daha da büyüğü!
Mektupların beni şu cahil günün[1] ötesine taşıdı;
Geleceği şimdiden yaşıyorum.

MACBETH

Canım sevgilim, Duncan bu gece buraya geliyor.

LADY MACBETH

Peki, ne zaman gidiyor?

MACBETH

Yarın; yani niyeti bu.

LADY MACBETH

Asla! Güneş o yarını asla göremeyecek.
Lordum, yüzün tıpkı bir kitap gibi.

(1) Cahil gün: Gelecekte ne olacağını bilmediği için 'cahil'.

Tuhaf şeyler bulabilir o yüzü okuyanlar.
İnsanları aldatmak istiyorsan,
İfadeni duruma uydur; gözlerinde,
Ellerinde, dilinde hoş geldin olsun;
Masum çiçek gibi görün,
Ama dibinde yatan yılan ol.
Konuğumuzu gereğince ağırlamalıyız.
Bu geceki büyük işi bana bırak.
Bunu hallettik mi, gelecek günler, geceler bizim;
Her şeyin efendisi, başı biziz artık.

MACBETH
Bu konuyu konuşalım.

LADY MACBETH
Unutma, saf ve masum görün;
Duygularını belli edip şüphe uyandırma, yeter;
Gerisini bana bırak.

(Çıkarlar.)

Altıncı Sahne

(Macbeth'in şatosunun önü. Obualar, meşaleler. Kral Duncan, Malcolm, Donalbain, Banquo, Lennox, Macduff, Ross, Angus, maiyettekiler.)

DUNCAN
Çok güzelmiş bu şatonun yeri.
Havası da pek temiz ve hoş.

BANQUO
Yaz konuğu kırlangıç,
Mabetlerde yuva yapmayı sever.

Ama burada, şatoyu seçmiş yuvası için.
Gökyüzünün soluğu güzel kokuyor demek bu civarda.
Şatoda buldukları her çıkıntı, burç,
Uygun köşe veya kenara
Hemen yuva kurup yavruları çıkarıveriyorlar.
Dikkat ettim, en temiz ve hoş hava neredeyse,
Orada yaşıyor ve dolaşıyorlar.

(Lady Macbeth girer.)

DUNCAN

İşte bakın, sayın ev sahibemiz!
Halkımızın, peşimizden ayrılmayan sevgisi
Zaman zaman sıkıntı verse de,
Bizim için değeri büyük.
Sizi de bu yüzden rahatsız ettik;
Kendimize yakın bulduğumuzdan.

LADY MACBETH

Size yaptığımız hizmetin iki katını yapsak,
Sonra onu ikiye katlasak, yine de,
Ailemize verdiğiniz büyük şeref yanında hiç kalır.
Geçmişteki lütuflarınız ve yakın zamanda
Bunlara eklenen onurlu payeler için
Ömür boyu sağlığınıza duacıyız.

DUNCAN

Cawdor Beyi nerede?
Ondan hemen sonra yola düşüp,
Buraya önce varalım diye
Son hızla sürdük atları.
Ama iyi biniciymiş doğrusu;
Aşkı da ne yamanmış ki,
Onu mahmuzlayıp bizden önce ulaştırdı evine.
Güzel ve soylu bayan,
Bu gece size konuk olacağız.

LADY MACBETH
Her zaman hizmetinizdeyiz;
Varımız yoğumuz, her şeyimiz
Sizden bize emanettir ve hepsini
Majesteleri ne zaman dilerse,
Kendisine iadeye hazırız.

DUNCAN
Verin elinizi bana ve beni ev sahibine götürün.
Ona sevgimiz büyüktür; lütuflarımız da sürecek.
Gidelim mi, sayın bayan?

(Çıkarlar.)

Yedinci Sahne

(Obualar, meşaleler. Macbeth'in şatosunda bir avlu veya salon. Bir kahya ve yiyecek vs. servisi yapan hizmetkârlar girer. Arkadan Macbeth girer.)

MACBETH
Eğer bu iş bittiğinde bitmiş olacaksa,
Bir an önce olsun bitsin daha iyi.(1)
Bilsek ki, bu cinayetin sonu başarı getirecek;
Onun ölümü bizim yolumuzu açacak;
Tek bir darbeyle iş bitip son bulacak...
Bunu bilebilsek, sonsuzluğun bu anında,
Hemen harekete geçer, çekinmeden
Öteki dünyayı tehlikeye atardık.
Ama, yaptığımızın cezasını

(1) Macbeth, işlemeyi planladığı cinayeti düşünüyor: 'Cinayeti işledikten sonra temize çıkabileceksek, en iyisi işi bir an önce bitirmek,' demek istiyor.

Bu dünyada da çekmek var:
Kan dökme sanatını insanlara öğretince,
Verdiğimiz ders bize karşı kullanılıyor;
Tarafsız adalet, zehirli kadehi
Bu defa bizim dudaklarımıza sunuyor.
Duncan, şatomuza çifte güvenceyle geldi:
Öncelikle, ben hem akrabası hem bendesi olarak
Onun canına kast edemem.
Sonra, ev sahibi olarak,
Ona karşı hançere davranmak bir yana,
Katiline kapımı kapatmam gerekir. Ayrıca,
Bu Duncan, otoritesini öyle insanca kullandı,
Yüce görevini öyle dürüstçe yerine getirdi ki,
Erdemleri birer melek olup, dile gelecek,
Borazanlarla haykırarak savunacak onu,
Canına kıymaya kalkanı, sonsuza dek lanetleyecek.
Merhamet, yeni doğmuş çıplak bir bebek gibi,
Ölümü izleyen fırtınanın tepesinde çığlık atacak;
Göklerin göze görünmez ulaklarına[1] binmiş gelen
İntikam melekleri gibi bu korkunç cinayeti
Götürüp, cihanın gözleri önüne serecek;
Akan gözyaşları, rüzgârları susturacak.
İçimde büyük bir yükselme, sıçrama hissi var;
Ama aklımdan geçenleri dürtmeye yarayacak
Mahmuzlarım olmayınca, engeli aşayım derken,
Öbür tarafa tepetakla düşebilirim.

(Lady Macbeth girer.)

Hah, sen misin? Haberler nasıl?

LADY MACBETH
Kral yemeğini bitirmek üzere.
Sen odadan niye ayrıldın?

(1) Görünmez ulaklar: Rüzgârlar.

MACBETH
Beni sordu mu?

LADY MACBETH
Sorduğunu biliyorsun.

MACBETH
Bu işten vazgeçiyoruz.
Son günlerde beni onurlandırdı;
Her türlü insandan altın değerinde saygı kazandım;
Hazır yaldızı parlakken, bu saygıyı,
Hemen kenara atmadan, üstümde taşımak istiyorum.

LADY MACBETH
Peki daha önce sana karar verdiren umut, sarhoş muydu?
O andan beri hep uyukluyordu herhalde;
Şimdi ayıldı ve yemyeşil, soluk bir suratla,
Sarhoşken yaptığına bakıyor, öyle mi?
Aşkının değerini anladım artık.
Arzularınla eylemlerini ve cesaretini
Denkleştirmeye korkuyor musun yoksa?
Hem, yaşamın en değerli süsü(1)
Dediğin şeyi istiyorsun,
Hem de korkaklığı kabul ediyorsun ha?
Ünlü sözdeki zavallı kedi gibi,
'Çok istiyorum, ama alamıyorum,'(2) diyorsun.

MACBETH
Yeter, sus artık!
İnsana yakışır her şeyi yapmaya hazırım;
Fazlasına kalkışan insan değildir.

LADY MACBETH
O zaman hangi yaratığın zoruyla açtın planını bana?

(1) Yaşamın en değerli süsü: Krallık tacı.

(2) Buradaki ünlü söz, yaklaşık şöyle: 'Kedi balığa bayılır, ama ayaklarını ıslatamaz.';

Bu işi yapmaya cüretin varken insandın;
O anda olduğundan fazlasını olabilmek için,
Daha da bir insan olmaya hazırdın.
O sıra, ne zaman ne yer uygundu bu iş için;
Ama sen bir yolunu bulmaya hazırdın.
Şimdi ikisi de kendiliğinden uygun düştü,
Mükemmel bir fırsat çıktı,
Ama bu defa sen ödlekleştin.
Ben çocuk emzirdim; bebek meme emerken
İnsan onu ne kadar sever,
Nasıl içi titrer, bilirim.
Yine de, yüzüme gülücükler yaparken,
Daha o dişleri çıkmamış ağzından
Mememi çekip alır ve beynini dağıtırdım,
Eğer bunu yapmaya yemin etmiş olsaydım;
Tıpkı senin yemin ettiğin gibi.

MACBETH
Ya başaramazsak?

LADY MACBETH
Ne demek, başaramazsak!
Sen cesaretini topla, son demine kadar.
Başaracağız. Duncan uykudayken,
Ki yaptığı yorucu yolculuktan sonra
Derin uykuya dalması kaçınılmaz,
Ben onun hizmetindeki iki adama
Esaslı bir şarap âlemi düzenlerim;
Bu sırada, beynin muhafızı bellek buhar olur,
İçinde akıl bulunan çanak[1] da imbiğe döner.
Bu adamlar terden sırılsıklam
Domuzlar gibi uyurken ölüden farksız,

(1) Çanak: Beyin. Lady Macbeth, 'Uşağın kafası bulanır,' demek istiyor.

Öyle sızmış yatarken, biz de
Savunmasız Duncan'a istediğimizi yapar,
İstersek cinayetin büyüğünü işler, suçu da,
Bu sünger gibi içmiş adamların üstüne yıkarız.

MACBETH
Oğlan çocuk doğur sen sadece!
Senin gibi yaman birine erkek doğurmak yaraşır!
Pekâlâ, o uykucu muhafızların üstüne
Biraz kan sıvaştırırsak; hatta, bu işte
Onların hançerlerini kullanırsak,
Herhalde herkes suçluyu onlar sanır, değil mi?

LADY MACBETH
Ölümünden sonra, ağlayıp sızlayacağımıza,
Yas tutacağımıza göre,
Başka şey sanmaya kim cüret edebilir?

MACBETH
Tamam o zaman, kararımı verdim.
Tüm varlığımı bu korkunç işe adıyorum artık.
Hadi şimdi gidelim, içimizdekini kimse görmesin;
Hain yüreğin bildiğini, hain surat gizlesin.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Macbeth'in Şatosu. Banquo ve elinde bir meşaleyle Fleance.)

BANQUO
Gecenin hangi vakti evlat?

FLEANCE
Ay batmış. Saati duymadım.

BANQUO
Ay gece yarısı batıyor.

FLEANCE
Bence vakit daha geç efendim.

BANQUO *(Fleance'a kılıcını verir.)*
Al şu kılıcı. Gökyüzünde tasarruf var.
Bütün mumları söndürmüşler. Şunu da al.[1]
Göz kapaklarım kurşun gibi,
Ama uyumak da istemiyorum. Yarabbi,
Rüyamda kötü düşüncelerden esirge beni.

(Macbeth ve elinde meşaleyle bir uşak girer.)

Hadi, ver şimdi kılıcımı. Kim var orada?

MACBETH
Bir dost.

(1) 'Şunu da al': Banquo herhalde, kemeriyle hançerini veya eldivenini, vs. veriyor.

BANQUO
Ne o, neden hâlâ ayaktasınız? Kral yattı.
Bugün keyfi çok yerindeydi.
Adamlarınızın hepsine armağanlar gönderdi.
Bu elması da pek zarif ev sahibesine ayırdı
Ve sonsuz memnuniyetini belirtti.

MACBETH
Hazırlıklı değildik;
Yoksa Kralımızı çok daha iyi ağırlardık;
Ama iyi niyetle elimizden geleni yapmaya çalıştık.

BANQUO
Her şey çok güzeldi.
Dün gece rüyamda o üç cadıyı gördüm.
Oldukça doğru çıktı senin hakkında söyledikleri.

MACBETH
Bilmem, bu sözleri düşünmedim.
Ama vakit bulursak,
Bir gün bir araya gelelim de
Bu konuda konuşalım bence.

BANQUO
Ne zaman istersen.

MACBETH
Zamanı geldiğinde beni desteklersen,
Bu işin onurundan sana da düşer.

BANQUO
Onur kazanayım derken, onurumdan olmayayım;
Vicdanım temiz, sadakat duygum lekesiz kalsın da,
Önerilerine her zaman açığım.

MACBETH
Pekâlâ, iyi uykular o zaman.

BANQUO
Teşekkürler efendim, size de.

(Banquo ile Fleance çıkar.)

MACBETH *(Uşağa)*
Git hanımına söyle,
İçkim hazır olunca çanı çalsın.
Sonra yatmaya gidebilirsin. *(Uşak çıkar.)*
Bu ne? Bir hançer mi bu önümde beliren,
Kabzası elime yakın? Gel hadi, gir elime!
Tutamıyorum seni, ama hâlâ görüyorum.
Ey ölümcül hayal, göze görünüyorsun,
Ama ele gelmiyorsun, öyle mi?
Yoksa kafamın içinde misin yalnızca?
Sahte bir hançer! Hummalı beynimin ürünü!
İşte hâlâ ordasın; çektiğim şu hançer kadar gerçek.
Demek bana yol gösteriyorsun;
Böyle bir alet vardı benim aklımda da!
Ya gözlerim öteki duyularımın maskarası oldu;
Ya da o ikisi, ötekilerin hepsine bedel.
Hep gözümün önündesin; üstelik şimdi,
Hem ağzında hem kabzanda kan pıhtısı var.
Daha önce bunlar yoktu üstünde.
Hayır, olamaz böyle şey. Hayal görüyorum;
Kafamdaki şu kanlı iş yüzünden.
Şu anda dünyanın yarısında
Doğa ölüden farksız;[1]
Uğursuz rüyalar uykunun perdeleri arasından
Yanıltıyor insanları.
Büyücüler ayinde şimdi,
Tanrıça Hecate'ye[2] kurbanlar sunuyorlar.

(1) 'Şu anda dünyanın yarısı uykuda,' diyor.
(2) Hecate: Büyücülük ve ay tanrıçası, yeraltı dünyasının kraliçesi.

Şimdi o iskelet gibi cani, muhafızı olan kurdun
Uluyarak verdiği işaretle doğruluyor,
Ve gözünü şehvet bürümüş Tarquin[1] misali,
Sinsi sinsi, hortlak gibi yaklaşıyor avına.
Ey koca dünya, sağlam dur şimdi,
Ayak seslerimi duyma sakın,
Anlamaya çalışma ne yöne gittiğimi;
Yoksa bakarsın, taşların dillerini tutamaz,
Tam işin zamanı gelmişken,
O korkunç sessizliği bozar,
Yerimi belli ederler sonra.
Ama heyhat! Ben tehdit savurur dururken,
O hâlâ yaşıyor; işin tavı kaçıyor,
Eylemin yerini boş laf alıyor.
(Çan sesi gelir.)
Tamam, gidiyorum; bu iş oldu sayılır.
İşte, çan sesi bana bir işaret!
Duncan, sen ona kulak verme;
Çünkü o ses, ya cennete çağırıyor seni,
Ya da cehenneme
(Çıkar.)

İkinci Sahne

(Inverness. Macbeth'in şatosu. Lady Macbeth.)

LADY MACBETH
Onları sarhoş eden şarap beni yüreklendirdi:
Onların ateşini söndüren benimkini körükledi.
Hey, bu ses de ne? Baykuş öttü.

(1) Tarquin: Efsaneye göre, iffetli kadın Lükresi'i iğfal eden Romalı hükümdar. Shakespeare bu hikâyeyi, 'Lükres'in İğfali' şiirinde işler.

Gece bekçisinin ölüm çanı.[1]
İyi geceler demenin en uğursuz yolu.
Macbeth, iş üstünde herhalde şimdi.
Yatak odalarının kapıları açık;
Hizmetkârlar sızmış, horul horul uyuyorlar;
Ödev duyguları bu kadar işte.
İçkilerine öyle bir ilaç kattım ki,
Ölümle yaşam arasındalar şu anda.

(Sahnenin üstünden Macbeth girer.)

MACBETH
Hey! Kim var orada? Kim o?

(Çıkar.)

LADY MACBETH
Eyvah! Herkes uyandı şimdi,
İş de yapılmadan kaldı.
Beceremediysek mahvolduk.
Bir ses geldi! Hançerleri oraya koymuştum.
Bulamamış olamaz!
Duncan uykuda tıpkı babama benziyordu;
Yoksa bu işi ben yapardım.

(Macbeth girer.)

Kocam!

MACBETH
İş bitti; tamam. Bir ses duydun mu?

LADY MACBETH
Bir baykuş çığlığı duydum.
Bir de, cırcır böcekleri ötüyordu.
Konuşan sen miydin?

---

(1) İdam mahkûmları öldürülmeden önceki gece, hücrelerinin önünde çan çalınırmış.

MACBETH
Ne zaman?

LADY MACBETH
Şimdi.

MACBETH
Aşağı inerken mi?

LADY MACBETH
Evet.

MACBETH
Dinle!
İkinci odada kim yatıyor?

LADY MACBETH
Donalbain.

MACBETH *(Ellerine bakar.)*
Ellerim korkunç görünüyor.

LADY MACBETH
Aptalca bir söz bu, 'Korkunç görünüyor'.

MACBETH
Biri uykusunda gülmeye başladı;
Öteki de, 'Cinayet!' diye haykırdı;
Bunun üzerine ikisi de uyandı.
Ben hemen durdum ve kulak kesildim.
Ama sonra dua edip yeniden uykuya daldılar.

LADY MACBETH
O odada iki kişi yatıyor.

MACBETH
'Tanrı bizi korusun,' diye bağırdı biri;
Öteki de, 'Amin,' dedi.
Bu cellat ellerimle beni görmüşlerdi sanki.
O kadar korkmuşlardı ki, o korkuyla

'Tanrı bizi korusun,' dediklerinde,
'Amin,' diyemedim.

LADY MACBETH
O kadar derin düşünme.

MACBETH
Ama niye 'Amin,' diyemedim?
Tanrı'nın inayetine en çok benim ihtiyacım varken,
'Amin,' boğazıma takıldı kaldı.

LADY MACBETH
Bu işler üzerinde bu kadar kafa yormayalım;
Yoksa aklımızı kaçırırız.

MACBETH
Sanki bir ses duymuşum gibi geldi;
'Uyku yok artık!' diye bağırıyordu,
'Macbeth uykuyu katletti!' O masum uykuyu,
Dolaşık dertler yumağını çözen uykuyu;
Her günkü yaşamın ölümü,
Ağır işin yorgunluğunu alan banyo,
Huzursuz zihinlerin merhemi,
Yüce Doğa'nın ikinci öğünü,
Yaşam şöleninin ana yemeği uykuyu...

LADY MACBETH
Ne demek istiyorsun?

MACBETH
Ses, şatonun her yerinde çın çın ötüyordu,
'Uyku yok artık!' diye, Glamis uykuyu katletti,
Onun için Cawdor'a da uyku yok artık;
Macbeth'e uyku yok artık.

LADY MACBETH
Kimmiş böyle bağıran? Bu ne hal Lordum?
Böyle meczup gibi aklını takarsan bu işlere,

O yaman iradenden eser kalmaz yakında.
Git biraz su bul bir yerden de,
Bu iğrenç tanığı yıkayıp çıkar elinden.
O hançerleri niye getirdin yanında?
Orada bırakacaktın onları; hadi al götür geri;
Uyuyan uşakların üstüne de biraz kan sıvaştır.

MACBETH

Tekrar gidemem oraya.
Yaptığımı düşünmeye bile korkuyorum;
Mümkün değil, bir daha bakamam ona.

LADY MACBETH

Yazıklar olsun sana!
Ver şu hançerleri! Uyuyan insanlarla ölüler
Birer resimdir yalnızca; resimden de
Çocuklar korkar; isterse şeytan resmi olsun!
Eğer hâlâ kanı akıyorsa,
Alır uşakların suratına sürerim onu,
Suçlu onlar görünmeli çünkü. *(Çıkar.)*

(Güm güm, kapı vurma sesi gelir.)

MACBETH

Nerden geliyor bu ses?
Bana ne oldu? Her sesten korkuyorum.
Kimin elleri bunlar? Ah! Gözlerimi oyuyorlar!
Neptün'ün koca okyanusu yeter mi acaba[1],
Ellerimden bu kanı çıkarmaya? Yoo; tam tersine,
Tam tersine, bu eller, yeşil ummanları,
Baştan başa kıpkızıl yapar.

(Lady Macbeth girer.)

LADY MACBETH

Benim ellerim de seninkilerle aynı renk.

(1) Neptün: Roma mitolojisinde deniz tanrısı.

Ama iyi ki yüreğim seninki gibi soluk değil;
Yoksa hicap duyardım.

(Yine kapı vurma sesi gelir.)

Güney kapısı vuruluyor.
Hadi odamıza çekilelim. Biraz su,
Bu işin izlerini çıkarmaya yeter üzerimizden.
Sonrası kolay. İraden seni yalnız bıraktı

(Kapı vurulur.)

Duydun mu, yine kapı vuruluyor.
Hadi, sabahlığını giy. Ne olur ne olmaz,
Bizi aratırsa, yatmadığımız anlaşılmasın.
Ayrıca, öyle dalıp dalıp gitmeyi de bırak.

MACBETH

Yaptığım işle yüzleşmektense,
Kendimden geçmek daha iyi.

(Kapı vurulur.)

Vur, vur da Duncan'ı uyandır.
Keşke uyandırabilsen!

(Çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Önceki sahnenin devamı. Kapı bekçisi. Kapı vurulur.)

KAPI BEKÇİSİ

Amma vurdu be! Cehennem kapısında bekçi olsam, anahtar çevirmekten bir hal olurdum herhalde. *(Kapı vurulur.)* Güm, güm, güm! Kim o? Zebani adına! Yoksa, tahıl istifleyip, fiyatlar düşünce kendini asan çiftçi mi? Gir bakalım, vurguncu bozun-

tusu; yanına bol mendil almayı unutma, içerde epey terleyeceksin, malum. *(Kapı vurulur.)* Güm, güm! Kim o? Öteki şeytan adına! Oo! Al sana bir takiyyeci! Tartışma ne olursa olsun, adam iki taraftan yana da yemin etmiş; Tanrı aşkına atmış durmuş yalanları; ama Tanrı katında takiyyesi tutmamış. Buyur geç, takiyyeci. *(Kapı vurulur.)* Güm, güm, güm! Kim o? Bak hele, bu defaki bir İngiliz terzi; külot pantolondan kumaş çalmış seninki. Gir bakalım terzi; tam ütünü kızdıracak yeri buldun! *(Kapı vurulur.)* Güm, güm! Hiç huzur yok! Kimsin? Burası da buz gibi; ne biçim cehennemse! Ben bu zebanilik işinden vazgeçtim. Oysa her meslekten birkaç kişi alsam iyi olurdu içeri. Bu yolun yolcusu bol nasıl olsa; güle oynaya o sonsuz şenlik ateşine doğru ilerliyor hepsi. *(Kapı vurulur.)* Tamam, tamam! *(Kapıyı açar.)* Ben kapıcı, sağlığınıza duacıyım efendim. *(Bahşiş için avucunu açar.)*

(Macduff ile Lennox girer.)

MACDUFF

Ne o, geç yattın galiba ahbap; bir türlü kalkamadığına bakılırsa!

KAPI BEKÇİSİ

Vallahi efendim, ikinci horoza kadar[1] âlem yaptık da... Malum efendim, bu içki üç şeye yol açar.

MACDUFF

Özellikle hangi üç şeye yol açıyormuş içki?

KAPI BEKÇİSİ

Vallahi efendim, içki adamın burnunu kızartır, uykusunu ve çişini getirir. Sekse gelince; hem artırır hem azaltır: Yani, isteği artırır, ama gücü alır götürür. Onun için de, içkinin fazlası insanı kandırır; hem kızıştırır hem bozum eder; hem azdırır hem caydırır; hevesini kaldırır, boynunu büktürür; sonunda, şeytan

(1) İkinci horoza kadar: Sabahın üçüne kadar.

olup rüyada aldatır, donuna da yaptırır. Sırtüstü yere serdikten sonra da bırakır gider.

MACDUFF
Galiba içki dün gece seni yere sermiş.

KAPI BEKÇİSİ
Evet, ama gırtlağımdan yakaladı da ondan. Yine de bana gücü yetmedi; o benim bacağımı kaptı ve beni yere serdi ama, ben de onu bir öğürtüde yere saçtım.(1)

MACDUFF
Efendin kalktı mı?

(Macbeth girer.)

Kapıyı vurmamızdan uyanmış. İşte geliyor.

LENNOX
Günaydın efendim.

MACBETH
İkinize de günaydın.

MACDUFF
Kral kalktı mı değerli Lordum?

MACBETH
Henüz kalkmadı.

MACDUFF
Bana erken gelmemi emretmişti;
Neredeyse geç bile kaldım.

MACBETH
Sizi ona götüreyim.

MACDUFF
Biliyorum, Kral ağırlamak zevkli bir rahatsızlık sizin için,
Ama yine de rahatsızlık.

(1) Yere saçtım: Kustum.

MACBETH
Sevdiğimiz iş bize ağır gelmez.
İşte kapıya geldik.

MACDUFF
Kral'ın öfkesini göze alıp gireceğim.
Ne yapalım, görevim bu.
(Çıkar.)

LENNOX
Kral bugün ayrılıyor mu?

MACBETH
Evet, niyeti öyleydi.

LENNOX
Gece çok fırtına vardı. Kaldığımız yerde
Bacalar uçtu. Ayrıca, dediklerine göre,
Feryatlar, tuhaf ölüm çığlıkları duymuş insanlar.
Korkunç söylentiler dolaşıyormuş etrafta;
Kargaşadan, kıyametten söz ediliyormuş.
Belli ki uğursuz bir dönemden geçiyoruz.
Karanlıkların kuşu[1] gece boyu çığlık attı durdu.
Kimine göre dünya, hummalı gibi titriyordu.

MACBETH
Kötü bir geceydi.

LENNOX
Şu kısa ömrümde,
Bu yaşıma kadar benzerini görmedim.
(Macduff girer.)

MACDUFF
Ah, korkunç! Korkunç! Korkunç!

(1) Karanlıkların kuşu: Baykuş.

Söz yetmez anlatmaya,
İnsan aklı kavrayamaz!

MACBETH ve LENNOX
Ne var, ne oldu?

MACDUFF
Felaket! En kötü şey oldu! İmansız caniler,
Tanrı'nın kutsal mabedine zorbaca girip,
İçindeki canı çalmışlar.[1]

MACBETH
Ne demek istiyorsun? Hangi canı?

LENNOX
Majeste mi yoksa?

MACDUFF
Odaya gelin de, Gorgon'u[2] görmüş gibi
Kör olup taş kesilin siz de.
Kendi gözlerinizle görün ve ona göre konuşun.

(Macbeth'le Lennox çıkar.)

Uyanın! Uyanın!
Felaket çanını çalın. Katiller! Hainler!
Banquo, Donalbain! Malcolm! Uyanın!
Ölüm taklitçisi o rahat uykunuzu atın üstünüzden;
Ölümün kendisiyle yüzleşin. Kalkın, kalkın;
Kalkın da kıyamet neye benzermiş görün!
Malcolm! Banquo! Mezardan kalkar gibi kalkın,
Hortlaklar gibi gelin, bakın bu dehşet sahnesine!
Çalın şu canı! *(Çan çalar.)*

(Lady Macbeth girer.)

---

(1) Macduff, 'Kralı katletmişler,' diyor.
(2) Gorgon: Mitolojide bir canavar. Gorgon, kadın bedenliymiş, başında da saç telleri yerine yılanlar varmış. Gorgon'un yüzüne bakan taş kesilirmiş.

LADY MACBETH
Ne oluyor?
Bu korkunç çan sesi de ne?
Uyuyan konukları niye korkutuyorsunuz böyle?
Konuşsanıza! Hadi konuşun!

MACDUFF
Ah, kibar bayan, sizin kulaklarınıza göre değil
Söyleyeceğim şeyler. Öyle bir haber ki bu,
Kadın olup da bunu duyan sağ kalamaz.
(Banquo girer.)
Ah, Banquo, Banquo!
Efendimiz majeste katledildi!

LADY MACBETH
Vah vah! Yazık!
Burada, bizim evimizde ha!

BANQUO
Korkunç bir şey bu, nerede olursa olsun!
Ne olur sevgili Duff, geri al sözünü,
'Yok böyle bir şey,' de.
(Macbeth'le Lennox döner.)

MACBETH
Bu olaydan bir saat önce ölmüş olsaydım,
Mutlu bir ömür sürmüş olurdum.
Hiçbir şey için yaşamaya değmez artık.
Her şey boş. Şan, şeref hepsi öldü.
Yaşamın şarabı tükendi,
Sadece tortusu kaldı şu kubbenin altında.
(Malcolm ile Donalbain girer.)

DONALBAIN
Kötü bir şey mi oldu?

MACBETH
Evet, aslında sana oldu; tabii bilemezsin.
Soyunun kaynağı, pınarı, membaı kurudu.

MACDUFF
Baban majesteleri katledildi.

MALCOLM
Ah! Kim yaptı?

LENNOX
Görünüşe göre, uşakların işi;
Elleri, yüzleri hep kana bulanmış;
Hançerlerini yastıkların üstünde bulduk;
Hançerlerin de kanı üstündeydi, silinmemişti.
Uşaklar afallamış, şaşkın şaşkın bakıyorlardı.
Belli ki, kimsenin canı emanet edilmemeliydi onlara.

MACBETH
Ah, keşke öfkeden kendimi kaybedip
Öldürmeseydim onları!

MACDUFF
Ama niye öldürdün?

MACBETH
Kim, aynı anda hem şaşkın, hem aklı başında;
Hem öfkeden gözü dönmüş, hem sakin;
Hem sadık, hem soğukkanlı olabilmiş? Kimse.
Şiddetli sevgimin verdiği heyecanla
Aklım başımdan gitti. Duncan şurada yatıyordu;
Sanki gümüş rengi teni,
Altın gibi kanıyla bezenmişti. Derin yaraları,
Acımasız ölüm gelsin girsin diye açılmıştı sanki.
Katillerse, zanaatlarının rengine bulanmış,
Orada duruyorlardı. Hançerleri de,

İğrenç biçimde, silme kanla kaplıydı;
Sanki kandan pantolon giymişti hançerler.
İnsan yürekten seviyorsa ve o yürekte
Sevgisinin kanıtı cesaret de varsa,
Nasıl tutabilir kendini bu durumda?

LADY MACBETH *(Bayılıyormuş gibi yapar.)*
Ah! Yardım edin!

MACDUFF
Hanımefendiye bakın.

MALCOLM *(Donalbain'e fısıldar.)*
Niye susuyoruz?
Bu iş herkesten önce bizim işimiz değil mi?

DONALBAIN *(Malcolm'a fısıldar.)*
Burada ne söyleyebiliriz? Kaderimiz her an,
Pusuya yattığı kuytudan fırlayıp,
Ensemize yapışabilir. Gidelim buradan,
Gözyaşlarımız henüz kıvamına gelmedi.

MALCOLM *(Donalbain'e fısıldar.)*
Derin kederimiz de ifadesini bulmadı daha.

BANQUO
Hanımefendiye bakın. *(Lady Macbeth adamların refakatinde çıkar.)*
Bizler de üstümüze bir şey alıp,
Açıkta kalan zayıflıklarımızı örttükten sonra,
Bu kanlı cinayeti konuşalım,
Nedenlerini araştıralım.
İçimizdeki korkular ve şüpheler
Hepimizi titretiyor. Ben yüce Tanrı'ya sığındım
Ve oradan aldığım güçle
Bu alçakça ihanetin ardındaki
Karanlık amaçlara karşı çarpışmaya hazırım.

MACDUFF
Ben de.

HEPSİ
Biz de.

MACBETH
O halde hemen erkek giysilerini kuşanıp
Salonda buluşalım.

HEPSİ
Anlaşıldı.
(Malcolm ile Donalbain dışında herkes çıkar)

MALCOLM
Sen ne yapacaksın?
Bence biz bunlara karışmayalım.
Kederli olmadığı halde öyle görünmek,
İkiyüzlü insan için kolaydır.
Ben İngiltere'ye gidiyorum.

DONALBAIN
Ben de İrlanda'ya. Yollarımızı ayırmak
İkimiz için de daha güvenli. Şu anda, burada,
İnsanların gülüşlerinde hançerler saklı.
Üstelik, kan bağı en sıkı olan en kanlı olabiliyor.

MALCOLM
Atılan bu cinayet oku henüz yere düşmedi;
Onun için en iyisi önünden çekilelim.
Vedalaşmayı filan bırakıp,
Atlara atlayalım ve bir an önce yok olalım.
İnsaf ve merhametin olmadığı yerden
Gizlice sıvışmak ayıp sayılmaz.

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Macbeth'in şatosu civarı. Ross ile Yaşlı Adam)

YAŞLI ADAM

Şu yetmiş yıllık ömrümde, hatırladığım kadarıyla,
Korkunç saatler yaşadım, acayip şeyler gördüm,
Ama bu tüyler ürpertici gece yanında,
Geçmişteki her şey hiç kaldı.

ROSS

Ah amcacığım, ah! Görüyorsun,
Gökyüzü nasıl öfkeye kapıldı,
İnsanoğlunun davranışı karşısında!
Nasıl kınıyor bu kanlı sahneyi!
Saate bakarsan, gündüz oldu.
Ama karanlık gece hâlâ geçit vermiyor
O gezgin lambanın ışığına.
Gece çok mu baskın,
Yoksa gündüz çok mu utanıyor ki,
Işık, yeryüzünü öpüp ona can verecekken,
Karanlık, mezar gibi içinde saklıyor onu.

YAŞLI ADAM

Doğal değil bu; tıpkı bu geceki iş gibi.
Geçen salı, aslında fare yiyen bir baykuş,
Göğün yücesinde süzülen bir şahini avlamış.

ROSS

Evet, Duncan'ın atları da
– Çok acayip ama gerçek bu –
O muhteşem eşkin atlar,

Soyun safkan örnekleri, birden azmış,
Ahırın kapısını yıkıp dışarı fırlamış,
Sanki insanlarla savaşa tutuşmak ister gibi
Zapt edilemez olmuşlar.

YAŞLI ADAM
Dediklerine göre, birbirlerini yemişler.

ROSS
Evet, yediler; ben gördüm
Ve gözlerim yerinden uğradı şaşkınlıktan.

(Macduff girer.)

İşte Macduff da geliyor. Ne haber,
Durumlar nasıl şu anda?

MACDUFF
Nasıl olacak, görmüyor musunuz?

ROSS
Kim yapmış bu inanılmaz, kanlı işi, belli mi?

MACDUFF
Macbeth'in öldürdüğü adamlar.

ROSS
Çok yazık, çok!
Ne yarar umdular ki bu işten?

MACDUFF
Onlar kandırılmıştı.
Kral'ın oğulları Malcolm'la Donalbain kaçmış.
Bu yüzden onlardan şüpheleniyorlar.

ROSS
Al işte, bu da doğal değil!
İnsanın ihtirası doymak bilmez olunca,
Kendi varoluş kaynağını da yer bitirir böyle.
Bu durumda herhalde krallık Macbeth'e kalacak.

MACDUFF
Kaldı bile, onu seçtiler. Şu anda,
Taç giyme töreni için Scone'da kendisi.

ROSS
Duncan'ın cesedi nerede?

MACDUFF
Colmekill'e götürüldü. Orada,
Soyundan gelenlerin kemiklerinin korunduğu
Kutsal aile mezarlığına gömülecek.

ROSS
Sen de Scone'a gidiyor musun?

MACDUFF
Hayır kuzen, ben Fife'a dönüyorum.

ROSS
Pekâlâ, ben Scone'a gidiyorum.

MACDUFF
Git de gör bakalım;
Umarım iyi işler yapılıyordur orda. Hoşça kal.
Belki de yeni giysilerimiz
Eskiler kadar rahat olmayacak üstümüze.

ROSS
Hoşça kal amca.

YAŞLI ADAM
Tanrı yardımcınız olsun; sizin de,
Kötüyü iyi gibi gören,
Düşmanı dost bilen herkesin de.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ PERDE

Birinci Sahne

(Forres'teki kraliyet sarayı. Banquo.)

BANQUO

Hepsine kavuştun şimdi:
Kral, Cawdor, Glamis, hepsine;
Tıpkı cadıların dediği gibi. Sanırım,
İğrenç bir oyun oynadın bu uğurda.
Ama yine onların dediğine bakılırsa,
Bu ikbal senin çocuklarına kalmayacak.
Pek çok kralın kökü ve babası
Ben olacağım senin yerine.
Eğer cadıların sözlerinde doğruluk payı varsa Macbeth,
– ki senin durumunda bu öyle çıktı –
Kehanetleri niye bende de tutmasın
Benim umutlarım da niye gerçek olmasın?
Ama, susalım! Bu kadar yeter.

(Borazan sesi. Kral Macbeth, Kraliçe Lady Macbeth, Lennox, Ross, Lordlar, Ladyler ve maiyettekiler girer.)

MACBETH

İşte baş konuğumuz!

LADY MACBETH

Eğer unutulsaydı, kutlama şölenimizde
Büyük boşluk olurdu;
Hiç de yakışık almazdı.

MACBETH
Bu gece devlet şölenimiz var Lordum,
Sizin de teşrifinizi arzu ederim.

BANQUO
Majestelerinin arzusu benim için emirdir.
Size, asla çözülmez bir bağla bağlıyım
Ve her zaman hizmetinizdeyim.

MACBETH
Bu akşam atla dolaşıyor musunuz?

BANQUO
Evet, sayın Lordum.

MACBETH
Biz de, bugünkü kurul toplantısında
Görüşlerinizden yararlanmayı umuyorduk.
Onları her zaman sağlam ve değerli bulduk.
Her neyse, bu işin yarını da var.
Uzağa mı gideceksiniz?

BANQUO
Öyle sayılır, Lordum;
Şu an ile akşam yemeği arasındaki
Vakti dolduracak kadar uzağa.
Bakalım, atım tahminimden iyi koşmazsa,
Gecenin karanlığından birkaç saat alabilirim.

MACBETH
Şölenimizi kaçırmayın.

BANQUO
Kaçırmam majeste.

MACBETH
Duyduk ki, eli kanlı kuzenlerimiz
İngiltere ve İrlanda'da kalıyorlarmış.
Babalarını gaddarca öldürdüklerini

İtiraf etmedikleri gibi,
Olmayacak masallar anlatıyorlarmış insanlara.
Ama bu konuya yarın döneriz; sizler için de
Çok önemli konular olacak gündemimizde.
Hadi şimdi atlarınıza;
Gece, dönüşünüzde görüşmek üzere güle güle.
Fleance da sizinle geliyor mu?

BANQUO
Evet sayın Lordum. Artık gitsek iyi olur.

MACBETH
O zaman, atlarınızın bacağına kuvvet!
Sizler de sağlam durun sırtlarında.
Hadi uğurlar olsun.

(Banquo çıkar.)

Bu gece saat yediye kadar herkes serbest,
Kendi vaktinin efendisi.
Akşama kadar ayrı kalırsak,
Buluşmamız daha zevkli olur.
O zamana kadar, Tanrı sizinle olsun.

(Macbeth'le bir uşak dışında herkes çıkar.)

Hey, gel buraya. O adamlar bekliyor, değil mi?

UŞAK
Evet, Lordum, saray kapısının dışında.

MACBETH
Git, huzura getir onları.

(Uşak çıkar.)

Kral olmak bir şey değil,
Asıl önemlisi, güvende olmak.
Bu Banquo çok korkutuyor bizi.
Adamdaki kral tavrı ve egemenlik ifadesi

İnsanı ürkütüyor. Çok cüretli biri;
Ayrıca, o gözüpek kişiliği yanında,
Aklı da cesaretine yön veriyor
Ve kendini korumasını sağlıyor.
Şu anda beni korkutan tek kişi o.
Onun yanında kendimi tutuk hissediyorum;
Tıpkı, rivayete göre, Marcus Antonius'un,
Kendini Caesar'ın yanında hissettiği gibi.
Cadılar bana krallık yakıştırdığında,
Banquo onları paylamış,
Kendisiyle de konuşsunlar istemişti.
Cadılar da ona, 'soyundan krallar çıkacak,'
Diye kehanette bulunmuşlardı. Meğer,
İşe yaramaz bir taç kondurmuşlar başıma,
Elime de anlamsız bir asa tutuşturmuşlar;
Benden oğluma geçsin diye değil,
Yabancının biri çekip alsın diye kendine.
Eğer gerçekten böyle olacaksa, o zaman
Banquo'nun soyu için kirletmişim kafamın içini;
Aziz Duncan'ı onlar için katletmişim;
Sırf onlar için bozmuşum huzurumu;
Ebedi mücevherimi
İnsanoğlunun baş düşmanına bırakmışım[1];
Banquo'nun soyundan gelenler kral olsun diye!
Hayır, olamaz bu! Öleceğimi bilsem de,
Kaderle teke tek çarpışırım daha iyi.
Kim var orada?

(Uşak ile iki katil girer.)

(Uşağa) Sen kapıya git ve biz çağırana kadar bekle.

(Uşak çıkar.)

Sizinle dün konuşmuştuk, değil mi?

(1) 'Ölümsüz ruhumu şeytana vermişim.'

BİRİNCİ KATİL
Evet efendimiz.

MACBETH
Pekâlâ o zaman, dediklerimi düşündünüz mü?
Geçmişte sizin hakkınızı yiyen insan kimdi,
Artık biliyorsunuz. Bu işte masum olduğum halde,
Ben sanmıştınız. Son görüşmemizde
Açıklamıştım bunu size; kanıtlarıyla birlikte:
Nasıl kandırıldınız, nasıl mağdur oldunuz,
Kimler alet oldu, işin içinde kimler vardı,
Hepsini anlatmıştım. Artık, 'Banquo'nun işi bu,'
Demek için çok zeki veya akıllı olmak gerekmez.

BİRİNCİ KATİL
Hepsini anlattınız bize.

MACBETH
Anlattım tabii. Üstelik fazlasını da.
Bu ikinci görüşmemizin de konusu aynı.
Size yapılanları nasıl unutacaksınız?
Sabrınız sınırsız mı yoksa?
Kutsal kitabın ruhuyla mı dolu içiniz ki,
Hem bu adamın kendisi, hem de soyu sopu için
Dua edeceksiniz? Elinin tersiyle sizi mezara iten,
Ailenizi sonsuza dek sefalete düşüren
Bu zorba için, öyle mi?

BİRİNCİ KATİL
Biz de insanız, sayın Lordum.

MACBETH
Evet, listede adınız insan diye geçiyor.
Çomar, tazı, melez, spanyel, sokak iti,
Fino, su köpeği[1], kurt köpeği, hepsi;

(1) Su köpeği: Su kuşlarını avlamakta kullanılan köpek.

Nasıl, köpek diye anılıyorsa, aynı öyle.
Ama liste dediğin, bu hayvanların
Özgün niteliklerine yer vermeli:
Hızlı, yavaş, zeki, bekçi, avcı gibi.
Cömert doğa hepsine birer birer
Ayrıcalıklı beceriler bağışlamış.
Her biri, genel tür içinde
Özel becerisiyle kendini gösterir.
İnsanlar için de böyle bu.
Yani, siz de insanlık listesinde
En aşağı sırada değilseniz, sesinizi çıkartın.
O zaman size bir iş vereceğim ve siz,
Bu işi yapmakla hem düşmanınızı ortadan kaldıracak,
Hem de bizim gönlümüzü, sevgimizi kazanacaksınız.
Çünkü o yaşadıkça bu dünyada bize huzur yok,
Ancak ölünce yerine gelecek ruh sağlığımız.

İKİNCİ KATİL

Sayın Lordum, ben çoktan hazırım;
Bu dünyada yediğim darbelerle, sillelerle,
Öylesine kin bağladı ki içim,
Öcümü almak için ne isterseniz yaparım.

BİRİNCİ KATİL

Ben de hazırım.
Bıktım artık cefa çekmekten,
Kaderin yükü altında ezilmekten.
Ya bu hayatı düzeltirim,
Ya ondan vazgeçerim.
Bu uğurda ne gerekiyorsa yaparım.

MACBETH

Banquo düşmanınızdır,
İkiniz de biliyorsunuz bunu.

KATİLLER
Biliyoruz Lordum.

MACBETH
Benim de düşmanım.
Hem de öyle can düşmanım ki,
Hayatta kaldığı her dakika,
Yüreğime inen bir hançer darbesi. Tabii,
Krallık irademi kullanarak
Onu doğrudan ortadan kaldırabilirdim.
Ama bunu yapamıyorum,
Çünkü ortak dostlarımız var;
Bu dostların duygularını hiçe sayamam.
Yani, kendi öldürdüğüm kişinin
Ardından gözyaşı dökmem gerekir.
İşte bunun için sizden yardım istiyorum;
Benzeri önemli gerekçelerle,
İşi insanların gözünden gizlemek için.

İKİNCİ KATİL
Emriniz neyse yerine gelecek, Lordum.

BİRİNCİ KATİL
Bu uğurda canımızı...

MACBETH
Ruhunuzun parıltısı yüzünüze yansıyor.
Bir saat içinde gerekli talimatı alacaksınız;
Nerde saklanacağınızı, işi ne zaman yapacağınızı
Size anlatacağım. İş bu gece halledilmeli;
Hem de saraydan uzak bir yerde.
Sakın unutmayın, benim bu işle ilgim yok!
Ayrıca, arkada iz, leke filan kalmamalı.
Bunun için de, Banquo ile birlikte,
Yanında bulunan oğlu Fleance da,
O karanlık saatte aynı kaderi paylaşmalı.

Zaten, onun varlığı da benim için,
En az babasınınki kadar gereksiz.
Hadi, gidip bu konuyu düşünün.
Birazdan size katılacağım.

KATİLLER
Biz kararımızı verdik Lordum.

MACBETH
Az sonra görüşeceğim sizinle.
Odamda bekleyin
(Katiller çıkar.)

MACBETH
Bu iş de bu kadar. Eh Banquo,
Ruhun sonunda cennete gidecekse,
Bu gece oraya varır herhalde.
(Çıkar.)

İkinci Sahne

(Şato. Lady Macbeth ile bir uşak.)

LADY MACBETH
Banquo saraydan ayrıldı mı?

UŞAK
Evet efendim, ama bu gece dönüyor.

LADY MACBETH
Git, Kral'a söyle, onunla biraz konuşmak istiyorum.

UŞAK
Tabii efendim.
(Çıkar.)

LADY MACBETH

Dileğimiz yerine gelmiş, ama mutluluk getirmemişse,
Kazancımız hiçtir, kaybımızsa her şey bence.
Birini yok ettikten sonra, endişeyle yaşayacaksak,
En iyisi, yok ettiğimiz kişinin yerinde olmak.

(Macbeth girer.)

Ah, sen misin, Lordum! Niye yalnız dolaşıyorsun;
Marazi düşünceleri yoldaş ediyorsun kendine?
Oysa, o düşüncelerin konusu olan kişilerle birlikte,
Düşünceler de ölmüş olmalıydı. Bir şeyin çaresi yoksa,
Akılda yeri de yoktur. Olan oldu bir kere.

MACBETH

Yılanı yaraladık, ama öldüremedik;
İyileşip yine kendine dönecek;
Eskisi gibi, her an ısırabilecek bizi.
Ama, isterse evrenin yapısı dağılsın,
Gökyüzü, yeryüzü yok olsun; yine de,
Biz yemeğimizi korku içinde yemeyiz.
Ne de, her gece bizi uykumuzdan eden
Bu korkunç kâbusları umursarız.
Zihnin işkence çarkında,
Sürekli azap içinde kıvranmaktansa,
Huzur bulalım diye huzura kavuşturduğumuz
Ölülerin yanında olmak daha iyi.
Duncan şimdi mezarında,
Yaşamın hummalı hastalığından sonra, rahat uykusunda.
İhanet, yapılabilecek en kötü şeyi yaptı.
Hiçbir şey zarar veremez ona artık,
Ne kılıç, ne zehir; ne iç ayaklanma, ne dış tehlike,
Hiçbir şey.

LADY MACBETH

Yapma, benim canım kocacığım;

At o yılgın ifadeyi yüzünden.
Bu akşam konuklarımızın yanında
Neşeli ve keyifli olmayı unutma.

MACBETH
Peki canım, öyle olacağım.
Lütfen sen de öyle ol.
Banquo'ya özellikle iyi davran;
Bakışlarınla, sözlerinle onu pohpohla.
Yaşadığımız bu tehlikeli dönemde,
Ancak başkalarına iltifat ederek
Temiz görünmeyi başarabiliriz.
Yüzümüz, yüreğimizin maskesi olur,
Orada ne olduğunu gizler dışardan.

LADY MACBETH
Bırak artık böyle düşünmeyi.

MACBETH
Ah, canım karım, kafamın içi akrep kaynıyor!
Biliyorsun, Banquo ile oğlu Fleance yaşıyor.

LADY MACBETH
Ama doğa, o bedenleri onlara
Sonsuza dek kullansınlar diye vermedi.

MACBETH
Doğru ya, o da var! Hesapları görülebilir.
Hadi o zaman, neşelen.
Yarasa, karanlıklar içinde ava çıkmadan;
Kara böcek, Hecate'nin çağrısıyla,
Vızıl vızıl kanat çırpıp uyku çanlarını çalmadan[1],
Müthiş bir iş yapılacak.

LADY MACBETH
Neymiş o?

(1) Kara böcek...: Macbeth, böceğin kanat sesini, uyku veren boğuk çan sesine benzetiyor.

MACBETH

Şu anda bir şey bilme daha iyi sevgili yavrum,
Eylem bitince alkışlarsın.
Hadi gel, ey gözleri kapatan gece,
Merhametli günün müşfik gözlerini bağla;
O kanlı, görünmez ellerinle,
İptal et, yırt at o meşum belgeyi[1],
Kurtar beni bu korkudan.
Alacakaranlık çöküyor, karga kanat açıp
Dumanlı ormana dönüyor.
Gündüzün iyi şeyleri ağırlaşıp uyukluyor;
Gecenin kara unsurları ise
Doğrulup av peşine düşüyor.
Sözlerim seni şaşkına döndürdü;
Ama merak etme. Kötülük, kötülükle güçlenir.
Hadi artık gidelim.

(Çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Şato civarı. Üç katil.)

BİRİNCİ KATİL

Peki, bize katılmanı kim söyledi?

ÜÇÜNCÜ KATİL

Macbeth.

(1) Meşum belge: Doğa'nın Banquo'ya verdiği 'varolma belgesi', Ban-quo'nun yaşama hakkı. Burada insanoğlu yeryüzünde bir çeşit kiracı gibi görülüyor. Kira belgesinde belirtilen süre sona erdiğinde, yaşam da son bulacak. Macbeth bu belgenin, günü gelmeden iptal edilmesini istiyor.

İKİNCİ KATİL
Ona güvenebiliriz.
Macbeth'in bize verdiği talimatı
Ve kesin emirlerini biliyor.

BİRİNCİ KATİL
İyi o zaman, bizimle kal.
Batıda, günün son ışıkları hâlâ kaybolmadı.
Geç kalmış yolcular, uygun bir hana ulaşmak için
Atlarını mahmuzluyor şimdi.
Nöbetimizin konusu olan kişi de yaklaşıyor.

ÜÇÜNCÜ KATİL
Dinleyin! Atları duyuyorum.

BANQUO *(Sahne arkasından)*
Hey, kim var orda! Bir ışık tutun bize.

İKİNCİ KATİL
Tamam, bu o.
Öteki konuklar saraya varmış bile.

BİRİNCİ KATİL
Atları önden göndermiş.

ÜÇÜNCÜ KATİL
Neredeyse bir mil. Ama hep böyle yapar.
Aslında herkes bunu yapıyor,
Buradan şato kapısına kadar yürüyorlar.

(Ellerinde birer meşaleyle, Banquo ve Fleance girer.)

İKİNCİ KATİL
Işık verin, ışık!

ÜÇÜNCÜ KATİL
Bu o.

BİRİNCİ KATİL
Hazır olun.

BANQUO
Bu gece yağmur yağacak.

BİRİNCİ KATİL
Yağsın bakalım.

(Üçü birlikte Banquo'nun üstüne atılır.)

BANQUO
Ah! Hainler! Kaç Fleance, kaç evladım, kaç, kaç, kaç!
Öcümü al! Ah, alçaklar!

(Banquo ölür, Fleance kaçar.)

ÜÇÜNCÜ KATİL
Işığı kim söndürdü?

BİRİNCİ KATİL
Plan böyle değil miydi?

ÜÇÜNCÜ KATİL
Yalnız birini öldürdük. Oğlu kaçtı.

İKİNCİ KATİL
İşin asıl önemli kısmını beceremedik.

BİRİNCİ KATİL
Her neyse,
Hadi gidip becerebildiğimiz kadarını haber verelim.

(Çıkarlar.)

Dördüncü Sahne

(Şatoda bir salon. Şölen hazırlıkları. Macbeth, Lady Macbeth, Ross, Lennox, Lordlar, maiyettekiler.)

MACBETH

Herkes mevkiini biliyor; ona göre oturun.
Hepinize yürekten hoş geldiniz diyorum!

LORDLAR

Sağ olun majesteleri.

MACBETH

Biz konuklar arasına girip, naçizane
Ev sahipliği görevimizi yapacağız.
Ev sahibemiz yerinde kalacak;
Ama zamanı gelince o da size hoş geldiniz diyecek.

LADY MACBETH

Lütfen bunu benim adıma
Tüm dostlarımıza siz söyleyin Lordum;
Benim için de gönülden hoş geldi hepsi.

(Birinci katil kapıda belirir.)

MACBETH

Bakın, onlar da size candan teşekkürlerini sunuyor.
Taraflar şimdi ödeşti. Ben şuraya, ortaya oturayım.
Keyfinize bakın; hemen kadeh kaldıracağız.

(Katile) Yüzünde kan var.

BİRİNCİ KATİL

Banquo'nun kanı olmalı.

MACBETH
Senin üstünde olması, onun içinde olmasından iyi.
İşi tamam mı?

BİRİNCİ KATİL
Lordum, boğazı kesildi; ben kestim.

MACBETH
Tamam, boğaz kesmede senden iyisi yok!
Ama, Fleance'ı kim katlettiyse o da çok iyi.
Bunu da sen yaptıysan, eşin yok!

BİRİNCİ KATİL
Yüce majesteleri, Fleance kaçtı.

MACBETH
O zaman benim illetim de geri geldi;
Yoksa mükemmel olacaktım;
Mermer gibi kusursuz, kaya gibi sağlam,
Bizi saran hava gibi özgür ve serbest.
Ama şimdi hücreye atılmış, sandığa tıkılmış,
Kafese konmuş, hapsedilmiş gibiyim;
Baş belası kuşkularla korkuların tutsağıyım.
Ama Banquo'da sorun yok, değil mi?

BİRİNCİ KATİL
Yok sayın Lordum;
Bir hendekte sorunsuz yatıyor.
Kafasında siper gibi yirmi kesik var;
En küçüğü bile ölümcül.

MACBETH
Buna da şükür. Yılanın yetişkini öldü;
Kaçan gencinin de zehri birikecek zamanla,
Ama şimdilik dişleri çıkmadı.
Hadi artık git. Yarın yine konuşuruz.

(Katil çıkar.)

LADY MACBETH
Yüce Lordum, konukları ağırlamıyorsunuz.
Güler yüzden mahrum ziyafet,
Meyhane yemeğinden farksız olur;
İnsanlar sade yemeği evlerinde de yer.
Burada yemeğe çeşni katan, işin merasimi;
Onsuz şölen bir şeye benzemez.

(Banquo'nun hayaleti girer ve Macbeth'in yerine oturur.)

MACBETH
Peki canım, iyi ki hatırlattın.
Hadi o zaman, afiyet olsun.

LENNOX
Lütfen oturur musunuz efendim.

MACBETH
Keşke aziz Banquo da burada olsaydı;
O zaman ülkenin en soyluları
Bir çatı altında toplanmış olurdu.
Umarım başına bir şey gelmemiştir de,
Sadece canı istemediğinden burada değildir.

ROSS
Ancak efendim, gelmemekle
Sözünü tutmamış oluyor.
Lütfen siz majesteleri de
Aramıza teşrif buyurur muydunuz?

MACBETH
Ama masada yer yok.

LENNOX
Yeriniz burada efendim.

MACBETH
Nerede?

LENNOX
İşte burada, sayın Lordum. Ne oldu, canınızı sıkan bir şey mi var, ekselans?

MACBETH
Bunu hanginiz yaptı?

LORDLAR
Neyi, sayın Lordum?

MACBETH *(Hayalete)*
Sen yaptın diyemezsin bana! O kanlı saçlarını da bana doğru savurma öyle!

ROSS *(Doğrulur.)*
Baylar, kalkın, ekselansları iyi değil.

LADY MACBETH *(Doğrulur.)*
Oturun değerli dostlar;
Lorduma sık sık olur bu;
Genç yaşından beri böyledir.
Lütfen yerinizde kalın.
Bu nöbet geçici. Hemen kendine gelir.
Çok önemserseniz, onu kızdırırsınız;
O zaman da nöbeti uzar.
Siz yemenize bakın ve ona aldırmayın.

(Ötekilerden ayrı, Macbeth'e) Ne biçim erkeksin!

MACBETH
Yaman bir erkek;
Şeytanın bile yüreğine korku salacak şeye
Bakmaktan çekinmeyen biri hem de.

LADY MACBETH
Hadi canım!
Hayali bir korku seninki.
Hani, havada asılı hançerden söz etmiştin ya,

'Beni Duncan'a götürdü,' dediğin hançer;
Bu da tıpkı onun gibi.
Bu taşkınlıklar, irkilmeler,
Sahte korkular, kışın ocak başında anlatılan
Kocakarı masallarına daha çok yaraşır. Çok ayıp!
Niye suratını buruşturup duruyorsun öyle?
Sonuçta, gözünü dikip baktığın bir iskemle!

MACBETH
Ne olur bak şuraya! İşte bak! Baksana!
Görmüyor musun? *(Hayalete)* Ne yani, bana ne?
Madem başını sallayabiliyorsun, konuş o zaman.
Gömdüğümüz herkes, mezarlarından,
Kemik depolarından çıkar gelirse, o zaman
Anıt yerine çaylak kursağı yakışır onlara.

(Hayalet çıkar.)

LADY MACBETH
Şaşkınlığın, erkekliğini aldı götürdü galiba!

MACBETH
Şurada durduğuma nasıl eminsem,
Onu gördüğüme de eminim.

LADY MACBETH
Olamaz, çok ayıp!

MACBETH
Önceleri de kan akardı, eski zamanlarda;
İnsanca kanunlar memleketi temizlemeden önce.
Evet, o zamandan bu yana da cinayet işlendi,
Kulakların dayanamayacağı kadar korkunç cinayetler.
Bir zamanlar, beyin dağıldı mı insan ölürdü
Ve iş orada biterdi. Ama şimdi,
Kafataslarında yirmi ölümcül delikle
Yerinden kalkıyor adamlar

Ve gelip iskemlemize konuyorlar.
Cinayetin kendisinden acayip bu.

LADY MACBETH *(Yüksek sesle)*
Değerli Lordum,
Soylu dostlarınız yokluğunuzu çekiyor.

MACBETH
Ah, unutuyorum.
Sakın endişelenmeyin, pek değerli dostlarım.
Tuhaf bir rahatsızlığım var, beni tanıyanlar
Merak edilecek bir şey olmadığını bilir.
Hadi, önce içelim, hepinize sevgilerimle; sağlığınıza.
Sonra yerime otururum.

(Bir uşağa) Şarap verin bana, kupayı doldurun.

(Hayalet döner.)

MACBETH
Masadaki herkesin mutluluğuna içiyorum;
Aynı zamanda, aramızda bulunmayan
Sevgili dostumuz Banquo'nun şerefine.
Keşke o da burada olsaydı!
Hepinize ve ona içiyoruz!
Herkesin sağlığına!

LORDLAR
Majestelerine!

MACBETH *(Hayaleti görür.)*
Defol! Gözüme görünme! Toprağın altına dön!
Kemiklerin iliksiz, kanın soğuk senin.
O ters ters bakan gözlerin göremez asla!

LADY MACBETH
Merak etmeyin, değerli Lordlar,
Bu zaman zaman oluyor. Önemli değil,
Ama yazık ki tadımızı kaçırıyor.

MACBETH

Erkek olmaya ben de erkeğim!
Azgın Rus ayısı gelsin isterse üstüme
Ya da zırhlı gergedan, veya Hyrcania[1] kaplanı;
Seninki dışında, hangi kılıkta gelirse gelsin,
Hiç tınmam bile. Ya da, yine canlan da gel;
Al kılıcını istediğin kuytuda kapışalım.
O zaman da titrer, çıkamazsam karşına,
Ufacık, kız bebekten daha korkak de bana.
Yok ol karşımdan, korkunç gölge!
Gerçek dışı maskara, defol!

(Hayalet çıkar.)

İşte bakın, o gitti, ben yine erkek oldum.
Lütfen oturun yerlerinize.

LADY MACBETH

Ama bütün neşemizi kaçırdın;
Acayip tavrınla, güzel şölenimizi bozdun.

MACBETH

Böyle bir şey karşısında,
Çarpılmamak mümkün mü?
Tıpkı, yaz günü tepemizde bitiveren
Bir yağmur bulutu gibi bu.
Sana baktığımda kendimi tanıyamıyorum;
Aynı şeyleri sen de görüyorsun,
Ama yanaklarının doğal rengi değişmiyor.
Oysa benimkilerde korkudan renk kalmıyor.

ROSS

Hangi şeyleri, Lordum?

LADY MACBETH

Rica ederim artık bir şey söylemeyin;

(1) Hyrcania: Hazar Denizi'nin güneyindeki bölgeye eski çağlarda verilen ad.

Siz konuştukça daha da kötüleşiyor;
Sorular onu çığırından çıkarıyor.
Şimdi hepinize iyi geceler.
Ayrıca vedalaşmaya gerek yok,
Hemen gidebilirsiniz.

LENNOX
İyi geceler; majestelerine sağlık dileğiyle.

LADY MACBETH
Sağ olun, hepinize iyi geceler.

(Lordlar çıkar.)

MACBETH
Kan istiyor. Ne demişler, kanı kan temizler.
Gün olmuş taşlar kalkıp yürümüş,
Ağaçlar dile gelmiş.
Saksağanlar, karakuşlar, kargalar, hep bir olmuş,
Gaipten haber vermiş, sırları çözmüş,
Katillerden en sinsi katili bulup çıkarmışlar.
Gecenin hangi vakti?

LADY MACBETH
Geceyle sabah arası; hangisi, belli değil.

MACBETH
Macduff büyük davetimize niye gelmedi sence?

LADY MACBETH
Onu çağırıp konuştunuz mu Lordum?

MACBETH
Söylentiler duydum, ama çağıracağım.
Hepsinin evinde bana çalışan uşaklar var.
Yarın gidip cadı karılarla konuşacağım.
Söyleyecekleri ne varsa söylesinler.
Gerekiyorsa en kötü yolla,

Haberin en kötüsünü alacağım ağızlarından.
Kendi çıkarım dışında, hiçbir şey umurumda değil.
Kan gölünde o kadar ilerlemişim ki, çok geç artık;
Geri dönüş, ileri gitmek kadar yorucu olur.
Bakalım, ilginç fikirler var kafamda,
En iyisi, fazla düşünmeden uygulamaya geçmek.

LADY MACBETH
Her varlık gibi, senin de,
Sağlık için uykuya ihtiyacın var.

MACBETH
Hadi o zaman, uyuyalım.
Bu tuhaflığım ve kuruntularım,
Zorlu işlerde toylukten gelen korku sadece.
Eyleme daha yeni başladık.

(Çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Bozkırda bir açıklık. Gökgürültüsü. Üç cadı, Kraliçeleri Hecate ile buluşurlar.)

BİRİNCİ CADI
Selam sana Hecate! Ne o, kızgın gibisin.

HECATE
Şunlara bak, utanmadan da soruyorlar,
Sizi gidi kendini bilmez cadalozlar!
Siz ne cüretle çene çalıyorsunuz Macbeth'le,
Falcılık taslıyorsunuz ölüm kalım işlerinde?

Oysa ben, Cadılar Kraliçesi, hepinizi yöneten,
Her türlü belayı gizlice kotaran ben,
Hiç çağrılmış değilim rolümü oynamaya,
İşin şerefinden payıma düşeni almaya.
Üstelik, daha beteri, bütün yaptığınız da,
Serkeş bir oğula yaramış sonunda;
Kindar, hınçlı, çıkarcı; çoğu insan gibi;
Sizi değil, hep kendini düşünen birine yani.
Temizleyin şimdi yaptığınızı. Hadi gidin;
Yarın sabah Acheron[1] kıyısına gelin.
Macbeth de gelecek, kaderini sormaya.
Kazanlarınızı, büyülerinizi hazır edin ona,
Afsun, tılsım, hiçbir şey unutmayın sakın.
Benim vaktim geldi, havaya karışmam yakın.
Feci bir kadere tanık oluyorum bu gece.
Ayrıca, yapılacak büyük iş var ondan önce.
Bir damla iksir asılı yarımayın ucunda;
Yere düşmeden gidip almalıyım onu mutlaka.
Havadan cinler, hayaller yaratacak bu iksir,
Afsunludur çünkü, okunup üflenmiştir.
İşte o zaman Macbeth serseme dönecek,
Bunları gördüğü anda; aklı başından gidecek;
Kaderini hor görecek, ölümü hiçe sayacak;
Umudu aklın, erdemin, korkunun üstünde tutacak;
Oysa pek iyi bildiği gibi sizlerin,
Kendine fazla güven baş düşmanıdır ölümlülerin.

PERİLER *(Sahne arkasından müzik eşliğinde şarkı söylerler.)*
Hadi gel artık, hadi gel artık,
Hecate, Hecate, hadi gel artık.

(1) Acheron: Klasik mitolojiye göre, cehennemde bir nehir. Ancak, Shakespeare'in burada neyi kastettiği tam belli değil. Cehennem kapısını andıran bir mağara ağzından veya olağandışı (örneğin, sıcak su kaynaklarıyla dolu) bir gölden söz ediyor olabilir.

HECATE
Ah, bakın, oturmuş bir sis bulutuna,
Küçük perim sesleniyor, 'gel,' diyor bana.

PERİLER (*Sahne arkasından, şarkıyla*)
Hadi gel artık Hecate, hadi gel artık;
Gelsene Hecate, hadi gel artık.

HECATE
Geldim, geldim, geldim, geldim,
Son hızımla geldim işte,
Son hızımla geldim işte.
Stadlin nerde?

PERİ (*İçerden*)
Burda.

HECATE
Puckle nerde?

BAŞKA PERİ (*İçerden*)
Burda.

ÖTEKİ PERİLER (*İçerden*)
Hoppo da burda, Hellwain de burda,
Olmayan biri var, sensin o da!
Hadi gel, gel de sayıyı tamamla.

HECATE
Merhemi sürüp[1], fırlıyorum havaya.

(*Yukarda periler belirir. Kedi biçiminde bir peri aşağı süzülür.*)

PERİLER (*Yukardan*)
Bizden biri aşağı geliyor, hakkını almaya;
Bir öpücük, bir kucak, bir yudum kan;

(1) Merhem: Belki de, uçabilmesi, görünmez olarak 'havaya karışabilmesi' için gerekli olan tılsımlı merhem.

Sen de gel artık aramıza, hadi oyalanma
O kadar tatlı, o kadar hoş ki hava burda, inan.

HECATE
Ah, geldin ha! Ne haber var, ne haber?

KEDİ PERİ
Her şey çok hoş, çok güzel ama;
Hadi sen de, ya gel artık, ya gelme.

HECATE
Tamam, şimdi hazırım uçmaya.
(Periyle birlikte yükselir ve şarkı söyler.)
Gidiyorum artık, uçuyorum işte;
Tatlı perim Malkin'le birlikte.

PERİLER ve HECATE
Ne kadar hoş, ne güzel yine
Keyfince havalarda uçmak;
Gülüp oynamak, öpüşüp koklaşmak,
Ay parlarken pırıl pırıl gökte.
Uçarız ormanlarda, tepelerde, dağlarda;
Çağıl çağıl dereler, denizler altımızda,
Ulu burçlar, kuleler, yaman kaleler;
Geceleri buluşuruz, bölük bölük periler.
Çan sesleri ulaşamaz bizim kulağımıza,
Kurt ulur, köpek havlar, duymayız yukarda;
Dalgalar vursa da kıyıya, sesleri gelmez bize;
Top gümbürtüsü erişmez olduğumuz yere.

PERİLER *(Yukardan)*
Çan sesleri ulaşamaz bizim kulağımıza,
Kurt ulur, köpek havlar, duymayız yukarda;
Dalgalar vursa da kıyıya, sesleri gelmez bize;
Top gümbürtüsü erişmez olduğumuz yere.

(Kedi Peri ile Hecate yükselerek yukarda kaybolurlar.)

BİRİNCİ PERİ
Hadi çabuk, gidelim. Birazdan döner.

(Çıkarlar.)

Altıncı Sahne

(İskoçya'da bir yer. Lennox ve bir lord.)

LENNOX
Anlaşılan aynı şeyleri düşünmüşüz;
Bunun ne demek olduğu açık herhalde.
Benim tek söylemek istediğim şu ki,
Burada çok tuhaf şeyler dönüyor.
Macbeth, aziz Duncan'a acıyor,
Ama, adamcağız öldükten sonra!
Yiğit Banquo, gece geç saatte
Yürüyüşe çıkıyor ve öldürülüyor.
Fleance kaçtığına göre, Banquo'yu öldüren
Olsa olsa Fleance'tır, diyebilirsin istersen.
Demek, geç saatte yürüyüş akıllıca değil.
Malcolm ve Donalbain'in
Sevgili babalarını katletmelerini
Canavarca bulmayacak insan var mı?
Şu işin korkunçluğuna bak!
Macbeth ne kadar üzüldü, değil mi!
Nasıl da hemen gazaba gelip,
İçkinin kölesi, uykunun tutsağı olmuş
O iki şapşalı delik deşik etti!
Ne soylu bir davranıştı ya! Üstelik, akıllıca;
Çünkü bu herifler yaptıklarını inkâr edecek,

Bu da, göğsünde bir yürek taşıyan herkesi
Öfkeden kudurtacaktı. Demek istediğim,
Macbeth her şeyi çok güzel becerdi.
Hem, bana öyle geliyor ki,
Duncan'ın oğullarını da kilit altına alabilseydi,
Ki, Tanrı'ya şükür alamayacak,
Çok geçmeden, o oğlanlar da
Anlarlardı, baba öldürmek ne demekmiş!
Fleance da öyle! Her neyse. Duyduğuma göre,
Hem söylediği şeyler yüzünden, hem de
Zorbanın şölenine gelmediği için,
Macduff gözden düşmüş.
Nereye gittiğini biliyor musunuz?

LORD

Doğum hakkını[1] bu zorbanın gasp ettiği
Duncan'ın oğlu, İngiltere sarayında yaşıyor.
Orada, sofu Kral Edward'dan
O kadar iyi muamele görüyormuş ki,
Kötü kaderi hiçbir şekilde
Saygınlığından bir şey eksiltmiyor anlaşılan.
Macduff oraya, ulu kraldan
Malcolm için yardım istemeye gitti.
Eğer kral, yiğit Siward ile
Northumberland'daki adamlarını
Bize yardıma gönderirse,
Yukardaki ulu Tanrı'nın da izniyle,
Eskisi gibi, soframıza et çıkarır,
Geceleri rahat uyur, kanlı bıçakları
Şenlik ve şölenlerimizden uzak tutarız.
Gösterdiğimiz saygı da özgürce ve içten olur,
Karşılığında kazandığımız onur da.

(1) Doğum hakkını: Tahtını, kralık tacını, demek istiyor.

Bütün bunların özlemini çekiyoruz şimdi.
Ama bu haber Macbeth'i o kadar kızdırdı ki,
Hemen savaş hazırlığına girişti.

LENNOX
Macduff'ı çağırttı mı?

LORD
Çağırtmış. Macduff'ın cevabı, kısaca
'Hayır bayım, gelemem,' olmuş.
Buna sinirlenen ulak, arkasını dönüp,
'Beni bu cevapla dönmek zorunda bıraktığına
Pişman olacaksın,' der gibi
Homurdanarak uzaklaşmış.

LENNOX
Bu belki de Macduff'a, ihtiyatlı olması
Ve Kral'dan uzak durması için
Yeterli uyarı olmuştur. Keşke bir iyilik meleği,
Ondan önce İngiltere Kralı'nın sarayına uçsa da,
Bu lanetli zorbanın yönetimi altında
İnleyen ülkemizi bir an önce özgürlüğe kavuştursa.

LORD
Onun için dua edeceğim.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ PERDE

Birinci Sahne

(Bir mağara. Ortada kaynayan bir kazan. Gökgürültüsü. Üç cadı.)

BİRİNCİ CADI

Tekir kedi üç kere miyavladı.

İKİNCİ CADI

Üç artı bir kere inledi kirpi.

ÜÇÜNCÜ CADI

'Vakit geldi, vakit geldi!' diye bağırıyor karakuş.[1]

BİRİNCİ CADI

O zaman dönelim kazanın çevresinde;
Atalım içine ağulu işkembeyi de.
Soğuk taş altında otuz bir gün yatmış,
Uykuda terlemiş, bol zehir yapmış
Kurbağayı da afsunlu kazana katalım,
Hepsini karıştırıp, güzelce kaynatalım.

HEPSİ

Dert üstüne dert, bela üstüne bela,
Yan ateşim yan, kayna kazanım kayna.

İKİNCİ CADI

Kaygan tarafından bir dilim çamur yılanı
Atıp içine, karıştıralım kaynayan kazanı;

(1) Tekir kedi, kirpi, karakuş: Cadıların hizmetindeki cinler.

Üste kurbağa ayağı, semender gözü;
Bir parça köpek dili, az da yarasa tüyü,
Kör keler iğnesi[1], engereğin çatal dili;
Yavru baykuş kanadı, kertenkele bacağı.
İşte buna derler cehennem çorbası;
Bunu içenin kısmeti, belanın belalısı.

HEPSİ
Dert üstüne dert, bela üstüne bela;
Yan ateşim yan, kayna kazanım kayna.

ÜÇÜNCÜ CADI
İki tek kurt dişi, bir tutam ejderha pulu,
Cadı mumyası, bağırsak, dalak tozu,
Tuzlu denizden çıkma köpek balığı özü,
Karanlıkta sökülmüş baldıran kökü,
Küfürbaz Yahudi ciğeri, keçi safrası,
Bol tarafından porsuk ağacı yongası,
Ay tutulduğu sıra kesilmişinden.
Türk Burnu, Tatar dudağı, irisinden;
Yosma bebeği, hendekte doğmuş,
Doğar doğmaz boğdurulmuş.
Okkalısından bir de kaplan midesi,
İyi karışsın şimdi bunların hepsi.

HEPSİ
Dert üstüne dert, bela üstüne bela;
Yan ateşim yan, kayna kazanım kayna.

İKİNCİ CADI
Bir ölçü şebek kanı katalım ki soğusun;
Tılsımlı iksir tamamdır, öylece dursun.

(Hecate ile üç cadı daha girer.)

(1) Kör keler: Kertenkele türünden küçük bir sürüngen. Bu hayvanın kör ve zehirli olduğuna (yılan gibi 'soktuğuna') inanılırmış.

HECATE

O, aferin size! Sağolun, iyi çalıştınız;
Başarıdan pay almak sizin de hakkınız.
Şarkı söyleyelim kazanın çevresinde şimdi;
Halka olup dönelim periler cinler gibi;
Tılsımına tılsım katalım, pekiştirelim iksiri.

(Müzik ve şarkı)

HECATE

Kara ruhlar, ak ruhlar, kırmızılar, bozlar;
Gelin hepiniz, gelin burda şenlik var.

DÖRDÜNCÜ CADI

Titty, Tiffin,[1] çekinmeyin, gelin
Firedrake, Pucky, gelsenize, hadi;
Liard, Robin, siz de ses verin.

HEPSİ

Döneriz biz döneriz, hiç durmaz döneriz;
İyilerden hoşlanmayız, kötüleri severiz.

DÖRDÜNCÜ CADI

İşte biraz yarasa kanı.

HECATE

At içine, at içine.

BEŞİNCİ CADI

İşte panter zehiri.

HECATE

Ondan da at içine.

DÖRDÜNCÜ CADI

Kurbağa suyuyla engerek yağı bende;

(1) Titty, Tiffin... : Bu özel isimler, ruhların adları.

BEŞİNCİ CADI
Beyzâde çıldırtmaya bire bir ikisi de.

HECATE
At içine; ama bak da kokudan bayılmayalım.

BİR CADI
O zaman kızıl saçlı kızın saçından üç tutam koyalım.

HEPSİ
Döneriz biz döneriz, hiç durmaz döneriz;
İyilerden hoşlanmayız, kötüleri severiz.

İKİNCİ CADI
Başparmağım iğneleniyor;
Hain bir şey bu yana geliyor.

(Kapı vurulur.)

Kapıyı vuran her kimse,
Açıl kilit, al içeriye.

(Macbeth girer.)

MACBETH
Sizi gidi kara kaknemler, gene ne iş çeviriyorsunuz?

HEPSİ
Adsız bir iş.

MACBETH
Bilginizin kaynağı her neyse,
Sanatınız adına cevap istiyorum sizden:
İster rüzgârları çözüp salıverin,
Varsın kiliselere saldırsınlar;
İster köpük köpük dalgalar
Gemileri yutup yok etsin.
Olgun başaklar yere yapışsın,
Ağaçlar köklerinden sökülsün,

Kaleler muhafızların tepesine devrilsin;
Şatolar, piramitler temellerine eğilsin,
Doğa'nın tüm tohumları birbirine karışsın[1],
Yıkılacak, yok olacak şey kalmasın;
Siz yeter ki cevap verin soruma.

BİRİNCİ CADI
Konuş.

İKİNCİ CADI
Sor.

ÜÇÜNCÜ CADI
Cevap bizden.

BİRİNCİ CADI
Bizim ağzımızdan mı duymak istersin,
Yoksa efendilerimizden mi?

MACBETH
Çağırın gelsinler; göreyim onları!

BİRİNCİ CADI
Dokuz yavrusunu yemiş
Anaç domuz kanı katalım kazana;
Darağacından alınmış
Katil teri atalım ateşe[2].

CADILAR
İster yukarıda olun, ister aşağıda,
Gelin gösterin kendinizi burada.

(Gökgürültüsü. İlk hayalet – tolgalı bir kafa – belirir.)

---

(1) Tohumlar karışınca ya ürün vermez olacaklar ya da ne olduğu belirsiz yaratıklar çıkacaklar.

(2) O çağda terin, deri altındaki yağ tabakasının sıvı hali olduğu sanılırmış. O nedenle, darağacında (korkudan) terlemiş olan katilin teri, ateşi canlandırıp parlatmak için kullanılıyor.

MACBETH
Söyle bana ey meçhul varlık...

BİRİNCİ CADI
O senin aklından geçeni bilir;
Sadece dinle, bir şey söyleme.

HAYALET
Macbeth! Macbeth! Macbeth! Macduff'tan sakın;
Fife Beyi'nden sakın. Tamam, sözüm bitti.

(Hayalet çıkar.)

MACBETH
Her neysen; uyarın için sağol.
Neden korktuğumu iyi anladın.
Dur, bir sorum daha var...

BİRİNCİ CADI
Sen ona buyuramazsın. İşte biri daha;
Öncekinden daha güçlü.

(Gökgürültüsü. İkinci hayalet – kan içinde bir çocuk – belirir)

HAYALET
Macbeth! Macbeth! Macbeth!

MACBETH
Üç kulağım olsa seni tam duyardım.

HAYALET
Eli kanlı, yürekli ve azimli ol.
İnsan gücünü umursama, gül geç.
Kadından doğma kimse
Macbeth'e zarar veremez.

(Çıkar.)

MACBETH
O halde, yaşasan da olur Macduff.

Senden niye korkayım ki! Yine de,
Kadere yardımcı olsam daha iyi;
Çifte güvence olur böylece.
Sen öl ki, o yüreksiz korkuya,
'Yalan söylüyorsun,' diyebileyim;
Gökler gürlese de, ben uyuyabileyim.

(Gökgürültüsü. Üçüncü hayalet – elinde bir ağaç tutan taçlı bir çocuk – belirir.)

Bu ne? Kral soyundan bir çocuğa benziyor;
O bebek kafasında da, hükümdar tacı taşıyor.

CADILAR
Dinle, ama konuşma.

HAYALET
Aslan gibi cesur ve pervasız ol;
Kuruntuya, endişeye kapılanlara boş ver;
Komploculara umursama.
Macbeth'i kimse alt edemez;
Meğer ki, Koca Birnam ormanı kalksın,
Dunsinane tepesine gelip, karşısına dikilsin.

(Çıkar.)

MACBETH
Bu da asla olamaz! Ormana söz geçirecek,
Ağaca kökünü söktürecek kimse var mı?
Bu iyi haber! Güzel! Ey ölüler,
Birnam Ormanı kalkıp yürüyünceye kadar,
Sakın siz de yerinizden çıkıp dolaşmayın.
Bu demek ki, Macbeth şimdiki yüksek yerinde,
Doğal ömrünün sonuna kadar yaşayacak;
Son nefesini de eceli geldiğinde verecek.
Ama tek bir şey bilmek istiyorum, hem de yürekten;
Sanatın yeterliyse eğer, söyle bana,

Banquo'nun soyundan kimse
Bu krallıkta hüküm sürecek mi?

CADILAR
Yeter, başka şey sorma!

MACBETH
Hayır, bunu bilmek istiyorum.
Cevap vermezseniz,
Sonsuza dek lanetim üstünüzde olsun!
Söyleyin!

(Kazan yere gömülmeye başlar. Borazanlar çalar.)

Niye batıyor bu kazan? Bu ses de ne?

BİRİNCİ CADI
Görünün!

İKİNCİ CADI
Görünün!

ÜÇÜNCÜ CADI
Görünün!

CADILAR
Gözlerine görünün, yüreğine indirin,
Gölge gibi gelin, geldiğiniz gibi gidin.

(Kazanın üzerinde, geçit düzeninde, sırayla sekiz kral belirir. Sonuncusunun elinde bir ayna vardır. Bunları Banquo'nun hayaleti izler.)

MACBETH
Sen Banquo'ya fazla benziyorsun. Dön yerine!
Başındaki taç göz bebeklerimi yakıyor.
Senin saçın da[1], altın renkli tacın altında,
Tıpkı senden öncekinin saçı gibi.

(1) Macbeth, hayaletlere sırayla hitap ediyor.

Üçüncü de, aynı birinci!
Siz cadılar, pis acuzeler!
Bunu niye gösteriyorsunuz bana?
Bu da dördüncü! Gözlerim acıyor!
Bu geçit alayı kıyamete kadar uzayacak galiba!
İşte bir tane daha! Bu da yedinci mi?
Bakmıyorum artık; ama işte sekizincisi;
Elindeki aynada daha bir sürü görünüyor.
Birinin ellerinde iki küre, üç de âsâ var[1].
Korkunç bir görünüm bu!
Üstelik de doğru olmalı; kanlı suratıyla Banquo
Bana gülüyor ve 'Benim soyum,' diyor,
Onlara işaret ederek. Ne yani, öyle mi?

BİRİNCİ CADI

Evet efendim, doğrusu tıpatıp öyle.
Ama Macbeth ne kadar şaşırdı bu işe!
Gelin kardeşler, onu biraz eğlendirelim;
En güzel marifetlerimizi gösterelim.
Ben havaya dokunayım, müzik çalsın,
Sizin harika dansınız gözlerini alsın.
Demesin ki, o bize iyi davrandı ama,
Biz karşılığında hiç hoşluk etmedik ona.

(Müzik. Cadılar dans eder, sonra yok olurlar.)

MACBETH

Hani neredeler? Gittiler herhalde.
Dilerim bu uğursuz saat,
Sonsuza dek lanetlenir takvimde.
Hey sen, dışarıdaki, buraya gel!

(Lennox girer)

(1) Kral I. James iki defa taç giymiş; önce İskoçya, sonra İngiltere Kralı olarak. İki küreden bu kast ediliyor. Üç âsâ ise, onun Britanya, Fransa ve İrlanda krallıklarında hak sahibi olduğunu belirtiyor olabilir.

LENNOX
Buyrun majesteleri, bir arzunuz mu vardı?

MACBETH
Cadıları gördün mü?

LENNOX
Hayır, Lordum.

MACBETH
Yanından geçmediler mi?

LENNOX
Hayır, Lordum, geçmediler.

MACBETH
O içinde kayboldukları havadan
Umarım hastalık kapar hepsi!
Lanet olsun onlara güvenen herkese!
Dörtnala koşan at sesi geldi kulağıma;
Kimdi gelenler?

LENNOX
Birkaç ulak size haber getirdi, Lordum;
Macduff İngiltere'ye kaçmış.

MACBETH
Ne, İngiltere'ye mi kaçmış?

LENNOX
Evet, sayın Lordum.

MACBETH
Ey Zaman, korkunç işlerimi kestiriyorsun önceden!
Anında harekete geçmedikçe,
Eylem, plana ayak uyduramıyor.
Bu andan itibaren, yüreğimde ne varsa ilk sırada,
Yapacağım ilk iş olacak.
Düşünceyle eylem birleşecek;

Akla gelen, derhal uygulanacak.
Macduff'ın şatosuna baskın düzenleyeceğim;
Fife'ı zapt edip, karısını, çocuklarını,
Bahtsız hısım akrabasını
Kılıcımın ucuna takacağım.
Aptal gibi övünmek yok artık;
Plan soğumadan bu iş bitecek.
O hayaller de geride kaldı. *(Lennox'a)*
Nerede bu dediğin adamlar?
Hadi, beni onlara götür

(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Macduff'ın Fife'taki şatosu. Lady Macduff, oğlu, Ross.)

LADY MACDUFF
Ne yapmış da ülkeyi terk etmek zorunda kalmış?

ROSS
Lütfen sabırlı olun bayan.

LADY MACDUFF
Ama o sabırlı olamamış. Kaçması çılgınlık!
Bazen eylemlerimiz değil,
Korkumuz bizi hain yapar.

ROSS
Belki de onunki korkudan çok akıllılıktı.

LADY MACDUFF
Akıllılık ha! Karısını, çocuklarını,
Evini, unvanlarını geride bırakıp

Kaçıp gitmek akıllılık, öyle mi?
Bizi sevmiyor; doğal babalık dürtüsü yok.
Minicik çalıkuşu bile,
Yuvadaki yavrularını korumak için
Baykuşla çarpışmaya hazırdır.
Basbayağı korku bu; sevgiden eser yok.
Akıllılık filan da olamaz yaptığı;
Akla mantığa karşı çünkü bu kaçış.

ROSS

Pek sevgili kuzenim, lütfen kendine hâkim ol.
Kocan soylu, aklı başında, dirayetli;
Şartları, gereğince değerlendirebilecek biridir.
Bu konuda daha fazla ayrıntıya giremem;
Ama kötü zamanlarda yaşıyoruz;
Bir bakıyoruz, hain damgası yemişiz,
Ama nedenini bilmiyoruz; korkularımız yüzünden,
Her söylentiye inanıyoruz;
Oysa neden korktuğumuz bile belirsiz.
Sanki fırtınalı denizde,
Bir o yana, bir bu yana sürükleniyoruz.
Şimdi müsaadeni istiyorum; çok geçmeden dönerim.
Daha beteri olmadığında, sıkıntılar ya biter,
Ya da önceki haline döner.
Soylu kuzenim, Tanrı seninle olsun.

LADY MACDUFF (*Çocuğuna bakar.*)

Babası var ama, babasız sayılır.

ROSS

Biraz daha kalırsam kendimi tutamayacağım,
Sana karşı da ayıp olacak;
Onun için hemen gidiyorum.

(*Çıkar.*)

LADY MACDUFF
Eh evlat, baban öldüğüne göre,
Ne yapacaksın bakalım şimdi?
Nasıl yaşayacaksın?

ÇOCUK
Kuşlar gibi anne.

LADY MACDUFF
Nasıl yani, solucan, sinek mi yiyeceksin?

ÇOCUK
Ne bulursam; aynı onlar gibi.

LADY MACDUFF
Zavallı kuşcağız! Ağdan, ökseden,
Tuzaklardan, kafeslerden korkmayacaksın yani!

ÇOCUK
Niye korkayım ki anne?
Değersiz bir kuşa kim tuzak kurar?
Babam ölmedi, sen ne dersen de.

LADY MACDUFF
Evet, öldü. Babasız ne yapacaksın?

ÇOCUK
Peki sen kocasız ne yapacaksın?

LADY MACDUFF
Hiç, istersem pazardan yirmi tanesini alırım.

ÇOCUK
Alıp geri satacaksın o zaman.

LADY MACDUFF
Çocuk halinle, çok akıllıca konuşuyorsun maşallah!

ÇOCUK
Babam hain miydi, anne?

LADY MACDUFF
Evet, öyleydi.

ÇOCUK
Hain ne demek?

LADY MACDUFF
Yalan yere yemin eden, demek.

ÇOCUK
Bunu yapan herkes hain mi olur?

LADY MACDUFF
Evet, bunu yapan herkes hain olur ve asılması gerekir.

ÇOCUK
Yani, yalan yere yemin eden herkes asılmalı, öyle mi?

LADY MACDUFF
Herkes.

ÇOCUK
Kim asacak onları?

LADY MACDUFF
Kim olacak, doğru insanlar.

ÇOCUK
O zaman, yalan yere yemin edenler aptal bence. Yalancı o kadar çok ki, isteseler doğru insanları döver ve asabilirler.

LADY MACDUFF
Hay Allah! Seni küçük maymun! Hadi söyle bakalım, babasız ne yapacaksın?

ÇOCUK
Babam ölünce sen ağlarsın; ağlamadığın zaman yeni baba geleceğini anlarım.

LADY MACDUFF
Çok gevezesin! Bu ne biçim konuşma!

(Haberci girer.)

HABERCİ
İyi günler hanımefendi. Beni tanımazsınız,
Ama ben sizi iyi tanıyorum.
Bence çok yakınınızda büyük bir tehlike var.
Naçizane fikrimi sorarsanız, buradan uzaklaşın;
Çocuklarınızı da alıp gidin.
Biliyorum, sizi böyle korkutmakla
Çok kabalık ediyorum; ama aksi de
Müthiş gaddarca olurdu, ki, aslında,
Gaddarlık şu anda size çok yakın.
Tanrı yardımcınız olsun. Kusura bakmayın,
Daha fazla kalamam

(Çıkar.)

LADY MACDUFF
Nereye gidebilirim? Kimseye kötülük etmedim.
Ama düşünüyorum da, bu âlemde,
Çoğu zaman kötülük eden takdir görüyor,
İyilik edense aptal sayılıyor
Ve başı belaya girebiliyor.
Peki ama, o zaman niye
Böyle kadınca savunmalar yapıyorum;
Kimseye kötülük yapmadım, diyerek?

(Katiller girer.)

Bunlar da kim?

BİR KATİL
Kocanız nerede?

LADY MACDUFF
Umarım onu bulamayacağınız
Kutsal bir yere sığınmıştır.

BİR KATİL
O hainin biri.

ÇOCUK
Yalan söyleme, seni keçe saçlı alçak!

BİR KATİL
Ne dedin velet? Seni hain dölü! *(Çocuğu bıçaklar.)*

ÇOCUK
Anne, beni öldürdü;
Kaç, çabuk kaç! *(Ölür.)*

(Lady Macduff, 'İmdat!' diye bağırarak çıkar; katiller peşinden koşar.)

Üçüncü Sahne

(İngiltere. Kral Edward'ın sarayının önü. Malcolm ile Macduff.)

MALCOLM
Hadi, sakin, kuytu bir yer bulalım da,
Kaderimize ağlayıp içimizi boşaltalım.

MACDUFF
Hayır, bence kendimizi toplayıp kılıca sarılalım
Ve inleyen vatanımızı bir an önce kurtaralım.
Her sabah, feryat eden dullara yenileri katılıyor;
Yeni öksüzler ağlıyor, yeni çığlıklar yükseliyor göğe;
İskoçya'nın acısını paylaşan gökyüzünden,
İniltiler yankılanıyor aşağı.

MALCOLM
Ben inandığım şeye yas tutarım.
Bildiğime inanırım.
Bir şeyi düzeltebileceksem,
Fırsatını bulduğumda, düzeltirim.
Bana söylediklerin doğru olabilir.

Şimdi adı bile dilimizi yakan bu zorbayı,
Şerefli biri sanırdık bir zamanlar.
Sen de onu çok severdin.
Şu ana kadar sana dokunmadı.
Ben daha gencim ve senin, ona yaranmak için
Beni aldatabileceğini düşünüyorum.
Gazaba gelmiş bir tanrıyı yatıştırmak için,
Zayıf, zavallı, masum bir kuzuyu kurban etmek
Oldukça akıllıca olur.

MACDUFF
Ben hain değilim.

MALCOLM
Ama Macbeth hain.
Özünde iyi ve erdemli olan kişi bile,
Bir kraldan gelecek baskı karşısında çözülebilir.
Ama lütfen beni bağışla. Sen neysen osun
Ve benim düşüncelerimle değişecek değilsin.
Melekler arasında en parlağı solsa da,
Ötekiler yine parlak kalır.
Her musibet, erdem kisvesine bürünür,
Ama erdem yalnız kendine benzer.

MACDUFF
Ben ümidimi kaybettim.

MALCOLM
Beni de şüphelendiren belki bu.
Karınla oğlunu, o en değerli varlıklarını,
Hiç korumasız arkada bırakıp,
Veda bile etmeden, niye evini terk ettin?
Lütfen bu kuruntularımı kişisel alma;
Kendi güvenliğim için onlar.
Ben ne düşünürsem düşüneyim,
Sen pekâlâ doğru ve haklı olabilirsin.

MACDUFF

Kana, zavallı memleket, kana!
Ey zorbalık, temelini sağlam at,
Nasıl olsa iyilik hesap soramaz sana.
Haksız kazandıklarını tak takıştır;
Merak etme, yasalar arkanda. Elveda Lordum;
O despot, topraklarının tümünü,
Doğunun olanca zenginliğini verse yetmez,
Beni senin sandığın gibi hain yapmaya.

MALCOLM

Lütfen alınma.
Sana hiç güvenmediğimden değil.
Bence ülkemiz boyunduruk altında inliyor;
Ağlıyor, kanıyor ve her yeni gün
Yaralarına bir yenisi ekleniyor.
Ama sanırım pek çok kişi, bu davada
Benim yanımda yer alacaktır.
Ayrıca, lütufkâr İngiltere Kralı da
Binlerce askerle destek sözü verdi.
Yine de, ben bu zorbanın kellesini
Ayağımın altına alıp çiğnediğimde,
Ya da kılıcımın ucuna taktığımda,
Bu zavallı vatan eski günlerini arayacak;
Öncekinden daha fazla kötülük olacak çünkü,
Daha çok insan, yeni kralın elinden
Türlü çeşitli acılar çekecek.

MACDUFF

Peki, kim olacak o yeni kral?

MALCOLM

Kendimi kast ediyorum. Her türlü kötülük
Öylesine içime işlemiştir ki benim,
İçyüzüm açığa çıktığında, o kapkara Macbeth,

Kar gibi ak kalacak benim yanımda;
Benim sonsuz kötülüklerim karşısında,
Bu zavallı ülke kuzu gibi masum görecek onu.

MACDUFF

Korkunç cehennemin iblisleri arasında bile,
Macbeth gibi habisi, onun kadar lanetlisi olamaz.

MALCOLM

Evet, adam cani ruhlu, şehvet düşkünü, haris,
Haşin, hain, her türlü kötülüğü yapacak tıynette.
Ama benim azgınlığımın da sınırı yoktur;
Karılarınız, kızlarınız; evli, bekâr kadınlarınız,
Hepsi gelse yetmez benim açlığımı gidermeye.
Üstelik, gözüm döndü mü, karşımda engel tanımam.
Yani, benim gibi biri geleceğine,
Macbeth'in başta kalması yeğdir.

MACDUFF

Sınırsız cinsel azgınlık da, tıpkı bir zorba gibi
Baskı altına alır insanı. Pek çok hükümdar
Tacını tahtını bu huyu yüzünden kaybetmiştir.
Ama, senin olan şeyi almaktan çekinme.
İstersen her türlü zevki gizlice tadabilir,
Dışarıya karşı da masum görünebilirsin;
Kimse bir şey anlamaz. Merak etme,
Bu işe heveslî yeterince kadın bulursun etrafta.
Sana kendini adamaya hazır olacak kadınların
Hepsini yutabilmek için akbaba iştahı gerek.

MALCOLM

Ayrıca, çok kötü bir huyum daha var:
Mal mülk hırsım öyle sınırsızdır ki,
Kral olsam, toprağına, mücevherlerine
Veya evine göz koyduğum soyluların
Hiç tereddütsüz kellesini vurdururdum.

Üstelik, aldıkça da iştahım artar,
Daha fazla alasım gelirdi. Öyle ki,
Hiç kötülüğünü görmediğim,
Sadık insanlara karşı
Bir bahane uydurur, hır çıkarır,
Servetleri için mahvederdim onları.

MACDUFF
Bu harislik denen şeyin sonu yoktur;
Şehvet zamanla geçer,
Ama bunun kökleri daha derindedir.
Çoğu kralımızın sonu bu yüzden gelmiştir.
Ama, yine de merak etme,
İskoçya'nın serveti öyle büyüktür ki,
Kral olarak sana düşecek mal mülk,
Seni doyurmaya fazlasıyla yeter.
Erdemlerinle birlikte tartıldığında,
Bu söylediklerin fazla ağır çekmez.

MALCOLM
Evet ama, erdem yok ki bende.
Krallara yaraşır nitelikler,
Adalet, doğruluk, itidal, istikrar,
Cömertlik, sebat, merhamet, tevazu,
İman, sabır, cesaret, metanet ...
Bende bunların izi bile yok.
Ama suç, cürüm dedin mi,
Her türlüsünü iyi bilirim.
Aslında, elimden gelse,
Hoşgörü denen o tatlı sütü cehenneme yollar,
Yeryüzünde barışın altını üstüne getirir,
Dirlik düzen bırakmazdım hiçbir yerde.

MACDUFF
Ah İskoçya, İskoçya!

MALCOLM

İşte ben buyum; sence,
Böyle birinin başa geçmesi uygun düşer mi?

MACDUFF

Başa geçmek mi? Yaşaması bile uygun değil!
Vah zavallı millet! Tepemizde tahtı gasp etmiş
Cani ruhlu bir zorba var. Tahtın gerçek vârisi ise
Karşımda kendi kötü yanlarını sayıp döküyor,
Atalarını yerin dibine batırıyor. Peki, milletim
O eski günlerini bir daha ne zaman görecek acaba?
Senin baban, Majesteleri, evliya gibi bir kraldı.
Seni doğuran annen, Kraliçe, vaktini,
Ayakta durmaktan çok, dizleri üstünde, vecd içinde
Dua etmekle geçirirdi; yeryüzünde ölüden farksızdı.
Sana elveda! Beni İskoçya'dan uzaklaştıran,
İşte sende olduğunu söylediğin bu kötülükler.
Ah bağrım, hiç ümit kalmadı artık!

MALCOLM

Macduff, dürüstlüğünün kanıtı olan
Bu soylu heyecanın, tüm kara kuşkuları
Sildi attı ruhumdan; tereddüt bırakmadı,
Namuslu ve şerefli kişiliğin hakkında.
Şeytan ruhlu Macbeth, benzeri hilelerle
Beni aldatıp yanına çekmek istemişti.
O yüzden artık ihtiyatlı davranıyorum;
Kolay inanmıyorum her söylenene.
Ama, yukarıdaki Tanrı şahidimdir,
Artık sana içten kulak veriyorum
Ve kendimi kötülemeyi bırakıyorum.
Kendime sürdüğüm leke ve suçlamaları
Geri alıyorum. Benim yapıma yabancı bunlar.
Daha kadın tanımadım; sözümden asla dönmedim;
Bana ait olan şeyi bile sahiplenmedim.

Hiçbir zaman inancımı yitirmedim;
Şeytanı şeytana gammazlamam;
Gerçeğe canım kadar değer veririm.
İlk yalanım da kendime karşı bir yalandı.
İşte gerçek ben, senin ve zavallı vatanımın hizmetindeyim.
Aslında, sen buraya gelmeden önce, yaşlı Siward,
Donanımı tamam olan on bin yiğit savaşçıyla
Yola çıkmak üzereydi. Şimdi birlikte gideriz.
Dilerim haklı davamız başarının güvencesi olur.
Neden susuyorsun?

MACDUFF

Kulağa böylesine hoş gelen ve gelmeyen şeyleri
Bağdaştırmak zor.

(Doktor girer.)

MALCOLM

Merak etme, arkası gelecek. Kral geliyor mu acaba?

DOKTOR

Evet efendim, bir grup zavallı insan ondan medet umuyor.
Tıp, hastalıklarına çare bulamamış.
Ama Tanrı Kral'a öyle kutsal bir güç vermiş ki,
Bir dokunuşuyla iyileşiyor insanlar.

MALCOLM

Sağolun doktor.

(Doktor çıkar.)

MACDUFF

Hangi hastalıktan söz ediyor?

MALCOLM

Kral illeti[1] diyorlar.
Bu aziz Kral'ın Tanrı vergisi mucizevi bir gücü var.

---

(1) Kral illeti. Sıraca illeti. Boyundaki lenf bezlerinin şişmesiyle beliren bir hastalık.

İngiltere'ye geldiğim günden bu yana,
Bu gücü kullandığını çok gördüm.
Bu işin sırrını bir o biliyor, bir de Tanrı.
Ama, acayip illetlere tutulmuş, her yanı şiş, yara,
Gözünü çevirip bakamayacağın,
Cerrahları umutsuzluğa düşüren insanları iyi ediyor.
Bir yandan dua okurken,
Boyunlarına bir altın para asıyor.
Dediklerine göre, bu tedavi gücü,
Ondan sonra gelecek krallara geçecekmiş.
Bu acayip becerisi yanında,
Yine Tanrı vergisi bir gücü daha var:
Geleceği okuyabiliyor. Tahtıyla, tacıyla,
Tanrı'nın mübarek bir kulu;
Her nimetinden nasibini almış.

(Ross girer.)

MACDUFF
Bak kim geliyor.

MALCOLM
Vatandaşım olduğu belli, ama tanıyamadım.

MACDUFF
Pek sevgili kuzenim, hoş geldin.

MALCOLM
Ha, şimdi tanıdım. İnşallah ulu Tanrı yakında,
Bizi yabancılaştıran nedenleri kaldırır ortadan!

ROSS
Amin!

MACDUFF
İskoçya bıraktığımız gibi mi?

ROSS
Yazık ki zavallı memleket

Kendini tanıyamayacak durumda.
Artık anavatanımız değil,
Mezarımız demek daha doğru ona.
Hiç kimsenin yüzü gülmüyor orada,
Hiçbir şey bilmeyenler hariç.
Ah vahlar, iniltiler, çığlıklar
Her yanı sardı, ama duyan yok.
Dayanılmaz acılar kanıksandı,
Sıradan duygular gibi geliyor insanlara.
Çanların kimin için çaldığını,
Kimin öldüğünü soran bile yok.
İyi insanların ömrü,
Kasketlerine takılı çiçeğinkinden daha kısa!
Günleri gelmeden ölüyorlar.

MACDUFF
Ah, ne kadar ince gözlemler
Ve ne kadar doğru!

MALCOLM
Peki son felaket ne?

ROSS
Bir saat önceki haber bile bayat sayılıyor artık.
Her dakika yeni bir şey oluyor çünkü.

MACDUFF
Karım nasıl?

ROSS
Şey, iyi...

MACDUFF
Peki çocuklarım?

ROSS
Onlar da iyi.

MACDUFF
O zorba onları rahat bıraktı mı?

ROSS
Ben ayrıldığımda başları dertte değildi.

MACDUFF
Lafı ağzında geveleme, doğru söyle,
Nasıl durumları?

ROSS
Ben, ayağım geri geri giderek,
Size bu can sıkıcı haberleri getirirken,
Pek çok değerli insanın silaha sarıldığı söyleniyordu.
Bence bu akla yakın, çünkü,
Baştaki zorbaya bağlı güçlerin
Yürüyüşe geçtiğini gördüm.
Şimdi yardımınıza ihtiyaç var.
Sizin İskoçya'da görünmeniz
Bir ordu çıkması için yeterli.
Kara talihlerini yenmek için
Kadınlarımız bile çarpışmaya hazır.

MALCOLM
O zaman içleri rahat olsun, oraya geliyoruz.
Majeste İngiltere Kralı, değerli Siward komutasında
Bize on bin asker sağlıyor. Hıristiyan âleminde,
Siward'dan daha tecrübeli ve iyi asker yoktur.

ROSS
Keşke bu rahatlatıcı sözlere ben de
Aynı şekilde karşılık verebilseydim.
Oysa benim getirdiğim haberi,
Kimse duymasın diye, ıssız çölde,
Uluyarak dile getirmek istiyor insan.

MACDUFF
Neyle ilgili bu? Genel durumla mı?
Yoksa birinin özel derdiyle mi?

ROSS
Her aklı başında insan, şüphesiz,
Bu acıyı paylaşacaktır; ancak
Konu aslında sizi ilgilendiriyor.

MACDUFF
Beni mi? O halde saklama benden,
Hadi, hemen söyle, nedir?

ROSS
Şimdi duyacakları sözler yüzünden
Kulaklarınız, dilimi sonsuza dek hor görebilir belki;
Çünkü bu kadar acı haber almamışlardır daha önce.

MACDUFF
Hmm! Tahmin edebiliyorum!...

ROSS
Şatonuzu bastılar; karınızı ve çocuklarınızı
Vahşice doğradılar. Bunu daha fazla anlatırsam,
Katledilen insanlar yığınına
Sizin cesediniz de eklenebilir.

MALCOLM
Aman Tanrım! (*Macduff'a*) Yapma,
İndirme şapkanı gözlerinin üstüne;
Duygularını açığa vur! Dile gelmeyen acı
Kalbe yüklenir ve kırar onu.

MACDUFF
Çocuklarım da, öyle mi?

ROSS
Karınızı, çocukları, hizmetkârları,
Kimi bulduysa katletmişler.

MACDUFF
Ve ben oradan ayrılmak zorundaydım. Karım da öldü ha?

ROSS
Dediğim gibi.

MALCOLM
Üzülme;
Şimdi iş bize düşüyor;
Alacağımız büyük intikam,
Korkunç acımıza merhem olsun.

MACDUFF
Onun çocuğu yok ki...
Güzelim yavrularımın hepsi, ha?
Hepsi mi dedin? Ah, cehennem çaylağı!
Hepsini, ha? Vah canım civcivlerim!
Bir dalışta, anneleriyle birlikte
Kapmış hepsini, öyle mi?

MALCOLM
Bırakma kendini, erkek gibi davran.

MACDUFF
Pekâlâ;
Ama erkek gibi de hissetmek zorundayım;
Böylesine değerli varlıkları anmadan,
Acılarını duymadan edemem.
Demek, bunlar olurken,
Gökyüzü sadece baktı yukarıdan,
Ve onları korumadı? Ey günahkâr Macduff!
Senin yüzünden öldü hepsi. Ben bir hiçim;
Onları öldüren benim suçum,
Kendi kusurları değil.
Huzur içinde yatsınlar.

MALCOLM
Bu duygular kılıcını bilesin,

Kederin gazaba dönüşsün;
Ruhunu köreltme, kızıştır!

MACDUFF

Ah, şimdi bol bol yaş döküp,
Gözlerimle kadın rolü oynayabilirim;
Dilimle kahraman asker gibi gürleyebilirim.
Ama, ey gökyüzündeki güçler, ne olur
Yardım edin, aradaki süreyi kesip atın,
Bu İskoç iblisiyle karşı karşıya getirin beni;
Kılıcımın ucuna yakın yere koyun onu.
Eğer kurtulursa benim gibi,
O da Tanrı'ya hesap verecek.

MALCOLM

Şimdi erkek gibi konuştun.
Hadi, Krala gidelim. Ordumuz hazır.
Tek yapılacak iş, harekete geçmek.
Macbeth'i silkeleme zamanı geldi.
Yukarıdaki güçler de bize, 'Haydi,' diyor.
Kendini toplamaya bak ve unutma,
En uzun gece, şafağı olmayandır.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ PERDE

Birinci Sahne

(Dunsinane. Macbeth'in şatosunda bir oda. Doktor ile nedime.)

DOKTOR

Seninle birlikte iki gece bekledim, ama dediğin gibi bir şey olmadı. Lady Macbeth en son ne zaman yürümüştü?

NEDİME

Majesteleri savaşa gittiğinden beri, geceleri yatağından kalkıyor, üstüne bir gecelik alıyor, dolabını açıyor, içinden bir kâğıt çıkarıyor, katlıyor, üstüne bir şeyler yazıyor, okuyor, sonra yine mühürleyip yerine koyuyor ve yatağına dönüyor, ama bütün bunları hep derin uykuda yapıyor.

DOKTOR

Hiç doğal değil bu; hem uykunun etkisinde olmak, hem de uyanıkken yapılan şeyleri yapmak. Bu sıkıntılı uyku sırasında, yürüyüp dolaşması ve öteki hareketleri dışında, herhangi bir anda konuştuğu da oldu mu?

NEDİME

Evet ama, söylediği şeyleri açıklayamam.

DOKTOR

Bana açıklayabilirsin; açıklaman da uygun olur.

NEDİME

Hayır, ne size ne de başkasına; çünkü sözlerimi doğrulayacak tanık yok.

(Elinde bir mumla Lady Macbeth girer.)

Ah bakın, işte geliyor! Her zamanki kılığında ve yemin ederim derin uykuda. Bir yere saklanıp izleyelim.

DOKTOR

Işığı nerden bulmuş?

NEDİME

Işık yanındaydı. Yanında hep ışık olacak. Emri böyle.

DOKTOR

Bak, gözleri açık.

NEDİME

Ama görme duyusu kapalı.

DOKTOR

Şimdi ne yapıyor? Bak, nasıl ellerini ovuşturuyor.

NEDİME

Bu huy oldu onda. Yıkarmış gibi yapıyor ellerini. Bunu çeyrek saat süreyle yaptığını gördüm.

LADY MACBETH

İşte gene bir leke!

DOKTOR

Dinle, konuşuyor. Söylediklerini yazayım da hatırlamak kolay olsun.

LADY MACBETH

Hadi çık, uğursuz leke, çıksana! Bir, iki.[1] Tamam, işi bitirme vakti geldi.

Cehennem çok kasvetli. Ayıp, Lordum, ayıp! Asker korkar mı? Anlarlarsa anlasınlar; kimin haddine yetkimizi sorgulamak? Ama hayret, ihtiyarda da amma bitmez kan varmış; kimin aklına gelirdi?

DOKTOR

Buna dikkat ettin mi?

---

(1) Lady Macbeth, Duncan'ın katledildiği gece çaldığı çanları hatırlıyor.

LADY MACBETH

Fife Beyi'nin bir karısı vardı; şimdi nerede acaba? Bu eller de hiç temizlenmeyecek mi? Yeter Lordum, yeter; bırak telaşı, her şeyi mahvediyorsun.

DOKTOR

Bak hele, bilmemen gereken şeyler öğrenmişsin.

NEDİME

Asıl o, söylememesi gereken şeyler söyledi. Onun neler bildiğini de Tanrı bilir.

LADY MACBETH

Elim hâlâ kan kokuyor. Arabistan'ın tüm esansları yetmez bu küçük eli güzel kokutmaya. Ah! Ah! Ah!

DOKTOR

Bu ne biçim ah çekişti! Yüreği ne kadar dolu!

NEDİME

Mevkim ne olursa olsun, bağrımda böyle bir yürek taşımak istemezdim.

DOKTOR

Vay, vay, vay!

NEDİME

İnşallah bir şeyi yoktur efendim!

DOKTOR

Ben bu hastalığa bir şey yapamam. Ama, uykusunda yürüyüp de, sonunda huzur içinde döşeğinde ölen insanlar da tanıdım.

LADY MACBETH

Ellerini yıka, geceliğini giy. Yüzün sapsarı, kendine gel. Ne diyorum sana: Banquo gömüldü, toprak altında. Mezarından çıkamaz.

DOKTOR

Şimdi anlaşıldı.

LADY MACBETH

Yatağa, yatağa. Biri kapıyı vuruyor. Gel, gel, gel, gel. Elini ver. Olan oldu, çare yok. Yatağa, yatağa, yatağa.

(Çıkar.)

DOKTOR

Şimdi gidip yatar mı?

NEDİME

Dosdoğru.

DOKTOR

Çirkin söylentiler dolaşıyor. Acayip işler,
Acayip sıkıntılar yaratıyor. Hastalıklı zihinler,
Sırlarını sağır yastıklara açıyor.
Onun doktordan çok rahibe ihtiyacı var.
Tanrım! Tanrım, hepimizi bağışla!
Ona iyi bakın. Kendine zarar verebilir;
Bu amaçla kullanabileceği eşyaları kaldırın.
Gözünüz hep üstünde olsun. Evet, iyi geceler.
Kafam karmakarışık oldu, gözlerim yerinden uğradı.
Aklıma bir sürü şey geliyor,
Ama konuşmaya cesaretim yok.

NEDİME

İyi geceler aziz doktor.

(Çıkarlar.)

İkinci Sahne

(Dunsinane yakınında açıklık alan. Menteith, Caithness, Angus, Lennox, askerler; davul, flamalar.)

MENTEITH

İngiliz ordusu yaklaştı. Başında Malcolm ile,
Amcası Siward ve aziz Macduff var.

İntikam duygusuyla yanıp tutuşuyorlar.
Haklı davaları, ölüleri bile harekete geçirir,
Silaha sarılıp kanlı savaşa atılmaya zorlar.

ANGUS
Birnam Ormanı yakınında buluşacağız herhalde;
Oraya doğru geliyorlar.

CAITHNESS
Donalbain de kardeşiyle birlikte mi,
Bilen var mı?

LENNOX
Hayır, kesinlikle değil.
İleri gelen herkesin listesi var bende.
Siward'ın oğlu orada; yanında,
İlk erkeklik sınavından geçen,
Bir sürü genç de var.

MENTEITH
Zorba hükümdar ne yapıyor?

CAITHNESS
Dunsinane'deki şatosunu alabildiğine takviye ediyor.
Bazıları çıldırdığını söylüyor.
Ondan o kadar nefret etmeyenlerse,
'Kahraman çılgınlığı,' diyor haline.
Kesin olan bir şey var, o da,
Artık marazi davranışlarına gem vuramıyor.

ANGUS
Sinsice cinayetlerin ellerine sıvaşan kirini
Şimdi fark etti. Her dakika ayaklanma çıkıyor;
Cinayetlerinin bedelini ödetiyor ona.
Emrindeki insanlar dediklerini yapıyorsa bile,
Sırf emir aldıkları için, bağlılıktan değil.
Krallığın, üstünden nasıl sarktığını şimdi anlıyor;
Dev kisvesi giymiş cüce hırsıza dönmüş.

MENTEITH
Kafasının içindeki her şeyin,
O kafada olmaktan utandığına bakılırsa,
Sinirleri niye bozulup paçavraya döndü diye
Şaşmamak lazım.

CAITHNESS
Hadi o zaman, yürüyüşe devam.
Kime gerçekten hizmet borçluysak,
Onun ardından gidelim.
Dertli ülkemize deva olacak insanla buluşup,
Kanımızı son damlasına kadar dökelim,
Kurtaralım ülkemizi bu illetten.

LENNOX
Ya da, kraliyet çiçeğini sulayıp,
Zararlı otları çürütmeye yetecek kadar
Döksek de olur kanımızı.
Hadi, doğru Birnam'a yürüyoruz.

(Yürüyüş adımıyla çıkarlar.)

Üçüncü Sahne

(Dunsinane. Macbeth'in şatosu. Macbeth, doktor, maiyettekiler.)

MACBETH
Bana haber getirmeyin artık; kaçan kaçsın[1].
Birnam Ormanı ayaklanıp Dunsinane'e gelene kadar
Korku tanımam ben. Kim bu Malcolm denen oğlan?
Kadından doğma değil mi? İnsan kaderini okuyan ruhlar

(1) Kaçan kaçsın...: Macbeth, kendini terk edip kaçan beylerden söz ediyor.

Her şeyi söyledi bana: 'Korkma Macbeth,
Kadından doğma hiçbir erkek seni alt edemeyecek.'
Yaa! Siz kaçadurun korkak beyler;
Koşun, o sefa düşkünü İngilizler'e katılın.
Ne beni yöneten zihnim şüpheyle bulanacak,
Ne de taşıdığım yürek korkuyla titreyecek.

(Hizmetkâr girer.)

Şeytan kararsın seni, sarı benizli sersem!
Niye öyle kaz gibi atmış rengin?

HİZMETKÂR
Efendim, on bin...

MACBETH
On bin ne, hımbıl herif, kaz mı?

HİZMETKÂR
Asker, efendim.

MACBETH
Git yüzünü çimdikle de kızarsın biraz,
Suratındaki korkunun üstüne astar çek.
Ne askeri, şapşal? Canın çıksın!
O keten gibi yanakların herkesi korkutuyor.
Ne askeri, kesilmiş süt suratlı?

HİZMETKÂR
İngiliz ordusu efendimiz.

MACBETH
Defol, gözüm görmesin suratını.

(Hizmetkâr çıkar.)

Hey, Seyton! İçim daralıyor bunları gördüğümde...
Hey, Seyton! Bu olay, ya beni tahtıma bağlayacak,
Ya da alaşağı edecek. Yeterince uzun yaşadım.
Hayat yolunda artık, sarı yaprak gibi,
Kuruma dönemine geldim. Yaşlılıkla birlikte gelen,

Şeref, sevgi, itaat, bir alay dost gibi şeyler
Bana nasip olmayacak. Onların yerine
Başka şeyler bekliyor beni:
Yüksek sesle dile gelmeyen,
Ama derinden ifade edilen beddua, sözde bağlılık,
İçten olmayan, korkudan kaynaklanan saygı.
Seyton!

(Seyton girer.)

SEYTON
Majesteleri ne dilemişti?

MACBETH
Son durum nasıl?

SEYTON
Gelen haberlerin hepsi doğrulandı Lordum.

MACBETH
Kemiklerimin üstünde
Etim parça parça olana dek çarpışacağım.
Zırhımı getir.

SEYTON
Henüz gerek yok efendim.

MACBETH
Gene de kuşanacağım.
İlave atlı çıkarın; etrafı kolaçan etsinler.
Ağzından korku lafı çıkanı asın. Zırhımı ver.
Hastan nasıl doktor?

DOKTOR
Aslında hasta sayılmaz da, Lordum,
Sürekli hayal görüyor; bu yüzden
Uykusu ve huzuru kaçıyor.

MACBETH
İyileştir onu.

Hastalıklı bir zihni tedavi edemez misin?
Hafızasına kök salmış bir sıkıntıyı
Söküp çıkaramaz mısın;
Silemez misin beynine kazılı dertleri; ya da ona,
Şöyle tatlı, uyuşturucu bir ilaç verip,
Göğsünü sıkıştıran, yüreğine baskı yapan
Her neyse, kurtaramaz mısın onu bundan?

DOKTOR
Bu gibi durumlarda, iş hastaya kalıyor.

MACBETH
O zaman al tıbbını, köpeklere at.
Benim işime yaramadıktan sonra...

(Seyton'a) Zırhımı giydir. Kargımı ver.
Atlı çıkar. Doktor, beylerin hepsi beni terk ediyor.

(Seyton'a) Hadisene, durma! *(Doktor'a)* Ah, doktor,
Keşke şu ülkemin idrarına bakıp
Hastalığını bulabilseydin!
Bu memleketi arındırıp, onu yeniden
Sağlığına kavuşturabilseydin!
O zaman var gücümle alkışlardım seni.

(Seyton'a) Hadi gitsene be adam!

(Doktor'a) Yok mu bir ot, ravent, sinameki
Ya da müshil görevi yapacak,
Bu İngilizleri sürüp atacak bir şey?
Haberin var değil mi onlardan?

DOKTOR
Evet, sayın Lordum;
Siz majestelerinin hazırlıklarından
Anladık yaklaştıklarını.

MACBETH *(Seyton'a)*
Zırhı al, peşimden gel.

Ne ölümden korkarım, ne beladan,
Birnam Ormanı Dunsinane'e gelmedikçe.

(Macbeth ile Seyton çıkar.)

DOKTOR

Şu anda Dunsinane'de olmasaydım,
Servet verseler gelmezdim buraya.

(Çıkar.)

Dördüncü Sahne

(Birnam Ormanı yakınında kırlık alan. Yürüyüş düzeninde Malcolm, Siward, Macduff, Siward'ın oğlu, Menteith, Caithness, Angus, askerler; davul, flamalar.)

MALCOLM

Dostlarım, umarım artık işin sonuna geldik,
Yatağımızda korkmadan uyuyacağımız günler yakın.

MENTEITH

Hiç şüphemiz yok.

SIWARD

Şu ilerideki ormanın adı ne?

MENTEITH

Birnam Ormanı.

MALCOLM

Hadi, her asker kendine bir dal kessin,
Yürürken o dalı önüne tutsun;
Böylece sayımızı gizlemiş oluruz,
Bizi keşfe gelenler de yanlış haberle döner.

BİR ASKER

Emredersiniz!

SIWARD
Aldığımız tüm bilgilere göre
Bu pervasız despot, Dunsinane'de yuvalanmış;
Bizim kuşatmamızı bekliyormuş.

MALCOLM
Başka umudu kalmadı.
Her sınıftan yanında kim varsa,
Fırsatını bulan terk etti onu.
Ancak zorunlu olarak kalanlar
Onun yanında artık;
Onların da gönlü başka yerde.

MACDUFF
Değerlendirmemizi sonraya saklayalım;
İş bittikten sonra gerçek ortaya çıkar.
Bu arada var gücümüzle saldırıya hazır olalım.

SIWARD
Vakit geliyor; çok geçmeden,
Kimin ne olduğu belli olacak.
Tahminler ve kehanetler
Sadece kendi umutlarımızı yansıtır.
Bazı konular ancak eylemle çözülür;
O halde, haydi savaşa!

(Yürüyüş düzeninde çıkarlar.)

Beşinci Sahne

(Macbeth'in şatosu. Macbeth, Seyton, askerler, davul, flamalar.)

MACBETH
Bayrakları dış duvarlara asın.
Gelecekleri varsa görecekleri de var!
Şatomuz o kadar güçlü ki,

Bizi kuşatmaya kalkmak gülünç olur.
Açlık ve hastalıktan geberinceye kadar
Dursunlar dışarda.
Bizden kaçanlarla güçlenmemiş olsalar
Yılmadan çıkar, yüz yüze çarpışırdık onlarla,
Günlerini gösterir, geldikleri yere gönderirdik.

(İçerden bir kadın çığlığı duyulur.)

Bu ses de ne?

SEYTON

Bir kadın çığlığı bu, sayın Lordum.

(Çıkar.)

MACBETH

Korkunun tadını neredeyse unutmuşum.
Bir zamanlar, gece bir çığlık duysam ürperir,
Tir tir titrerdim; kasvetli bir hikâye dinlesem,
Gerçekmiş gibi, tüylerim diken diken olurdu.
Dehşete doydum artık. Korkunç şeyler,
Benim canice düşüncelerim yanında
Sıradan kaldı. Beni etkilemiyor bunlar.

(Seyton döner.)

Neymiş o çığlık?

SEYTON

Lordum, Kraliçe ölmüş!

MACBETH

Bir gün ölecekti nasıl olsa;
Bu haber bir gün gelecekti.
Yarın... Yine yarın... Yine yarın...
Sürüklenip gidiyor böyle bu boş yaşam,
Kayıtlı zamanın son hecesine kadar[1].

(1) 'Kayıtlı zaman' veya bilinen zaman, sonsuzluktan farklı. Çünkü sonsuzlukta artık dünler ve yarınlar, geçmiş ve geleceğin kayda geçmesi diye bir şey yok.

Dünlerimiz ise, onca budalaya ışık tutup,
Toprak altına giden yolu gösterdi, o kadar.
Sön artık, hadi sön, ömrü kısa kandil!
Yaşam dediğin yürüyen bir gölge,
Bir garip oyuncu;
Bir hışım sahnede dolanıp boy gösteriyor;
Sonra haber çıkmıyor zavallıdan.
Yaşam bir masal; kaçığın birinin anlattığı.
Şamata ve öfke dolu baştan başa;
Hiçbir anlamı yok.
(Haberci girer.)
Dilini kullanmaya geldiğine göre, kullan;
Hadi, çabuk ol, ver haberini.

HABERCİ
Saygıdeğer Lordum,
Gördüğüm şeyi anlatmak zorundayım,
Ama nasıl yapacağımı bilemiyorum.

MACBETH
İyi ya, anlatsana.

HABERCİ
Tepenin üstünde nöbet tutarken,
Bir ara Birnam'a doğru bakıyordum,
Birden, sanki orman hareket etti.

MACBETH
Seni adi yalancı!

HABERCİ
Yalanım varsa, gazabınıza katlanmaya razıyım.
Siz de görebilirsiniz; uzakta değil, üç mil kadar ötede.
Yani, yürüyen bir ağaçlık.

MACBETH
Eğer yalan konuşuyorsan,

En yakın ağaca, açlıktan ölene kadar,
Canlı canlı asılacaksın.
Söylediğin doğruysa, en iyisi,
Aynı şeyi sen bana yap.
Kendime güvenimi kaybediyorum
Ve doğru söyler gibi yapıp yalan uyduran
O düzenbaz iblisin konuşmasından
Şüphe etmeye başlıyorum. Ne demişti:
'Birnam Ormanı Dunsinane'e gelene kadar korkma.'
İşte şimdi bir orman Dunsinane'e geliyor.
Hadi, silahlara, silahlara! Cenk meydanına!
Eğer kehaneti doğruysa, kaçmanın da anlamı yok,
Beklemenin de. Güneşten bıkmaya başladım;
Keşke şu anda evren dağılıp param parça olsa.
Savaş çanlarını çalın! Esin rüzgârlar!
Gel bakalım bela! Hiç değilse,
Sırtımızda zırhımızla ölürüz.

(Çıkarlar.)

Altıncı Sahne

(Savaş alanında bir yer. Ellerinde ağaç dallarıyla, Malcolm, Siward, Macduff ve ordular, davul, flamalar.)

MALCOLM

Yeterince yaklaştık. Şimdi dalları atın
Ve olduğunuz gibi ortaya çıkın. Değerli amcamız;
Düşmanla ilk çatışmamızın komutası sizde.
Pek değerli oğlunuz, kuzenimiz de sizinle olacak.
Değerli Macduff ve biz de, plan uyarınca,
Kalan birliklerin komutasını alacağız.

SIWARD

Hoşça kalın.
Bu gece o despotun ordusunu bulalım, yeter;
Çarpışmayı beceremezsek, yenilelim daha iyi!

MACDUFF

Tüm borazanlar çalsın! Üfleyin hepsini!
Öttürün o yaygaracı kan ve ölüm habercilerini.

(Çıkarlar. Borazanlar, vs.)

Yedinci Sahne

(Savaş alanında başka bir yer. Macbeth.)

MACBETH

Ayılar gibi tomruğa bağladılar beni.
Kaçamıyorum; burada durup dövüşmek zorundayım.
Kadından doğmamış bir adam, nasıl biri olabilir?
Bir tek bundan korkacakmışım; başka kimseden değil.

(Genç Siward girer.)

GENÇ SIWARD

Adın ne senin?

MACBETH

Duymasan daha iyi, yoksa korkarsın.

GENÇ SIWARD

Hayır; isterse cehennemdeki adların tümünden
Daha dehşetli olsun seninki, yine de korkmam.

MACBETH

Adım Macbeth.

GENÇ SIWARD
İblis adını söylese,
Daha iğrenç gelmezdi kulağıma.

MACBETH
Ve daha da çok korkutmazdı seni.

GENÇ SIWARD
Yalan söylüyorsun, seni pis zorba.
Kılıcımı yiyince görürsün yalan söylemeyi.
(Çarpışırlar. Genç Siward ölür.)

MACBETH
Sen kadından doğmuşsun.
Çekilen kılıçlar kahkayla güldürür beni,
Savrulan silahlar vız gelir. Yeter ki,
Kadından doğmamış biri olsun karşımdaki.
(Cesedi alarak çıkar.)

Sekizinci Sahne

(Savaş alanında bir yer. Borazanlar, vs. Macduff girer.)

MACDUFF
Sesler şuradan geldi. Despot, göster suratını!
Eğer benden başkasının kılıcıyla öldüysen,
Karımla çocuklarımın hayaletleri
Sonsuza dek bırakmaz peşimi.
Kargı taşısınlar diye parayla tutulan
Asker bozuntularıyla dövüşmem ben.
Ya sen çıkarsın karşıma Macbeth,
Ya da kullanmadan koyarım kılıcımı kınına.
Seslere bakılırsa ordasın; bu seslerin

Yükseklerde birinden geldiği belli.
Ey kader! Yardım et, bulayım onu!
Tek istediğim bu senden.
(Çıkar. Borazanlar, vs.)

Dokuzuncu Sahne

(Savaş alanında bir yer. Malcolm ile Siward girer.)

SIWARD
Bu taraftan Lordum. Şato, çatışmasız teslim oldu.
Despotun adamları şimdi iki tarafta da dövüşüyor.
Soylu beyler cenk alanında kahramanca çarpışıyor.
Gün neredeyse sizin; yapacak fazla şey kalmadı.

MALCOLM
Bizim yanımızda dövüşen düşmanlara rastladık.

SIWARD
Şatoya giriniz efendim.
(Çıkarlar. Borazanlar, vs.)

Onuncu Sahne

(Savaş alanı. Macbeth.)

MACBETH
Niye, budala Romalı rolüne çıkıp
Kendi kılıcımla öleyim[1]?

(1) Yenilgi karşısında Romalı subaylar zaman zaman kendi kılıçlarıyla intihar ederlermiş.

Çevremde canlı insan olduğu sürece,
Onları deşerim kılıcımla daha iyi.

(Macduff girer.)

MACDUFF
Dön bu yana, cehennem köpeği, dön!

MACBETH
Bütün bu adamlar arasında,
En çok sana rastlamaktan kaçındım.
Geri çekil! Ruhum senin soyunun kanıyla
Gereğinden fazla yüklü zaten.

MACDUFF
Sana söyleyecek sözüm yok.
Benim adıma kılıcım konuşacak.
Öyle kanlı bir canisin ki,
Söz yetmez seni tarif etmeye.

(Çarpışırlar.)

MACBETH
Boşuna yorma kendini. O keskin kılıcınla,
Benden kan çıkarmaya çalışacağına,
Havayı kes biç daha iyi.
Korunmasız insanların tepesine indir o kılıcı sen.
Bendeki can afsunlu; kadından doğma hiçbir erkek
Alamaz o canı.

MACDUFF
O afsuna bel bağlama artık.
Uşaklık ettiğin iblise sorsan söylerdi sana:
Macduff, günü gelmeden alınmıştı
Anasının rahminden.

MACBETH
Lanet olsun bunu söyleyen dile!
Ezdi, yıldırdı beni, götürdü erkekliğimi.

Sözlerle oynayan o ifritlere de
İnanmasın bir daha kimse:
Çift anlamlı konuşup bizimle eğleniyorlar.
Önce vaadlerle umutlandırıyor,
Sonra paramparça ediyorlar umutlarımızı.
Seninle dövüşmüyorum.

MACDUFF

O zaman teslim ol ödlek!
Ömür boyu âlemin maskarası olarak yaşa.
Doğada az bulunan yaratıklar gibi,
Direğin tepesine resmini asar, altına da,
'Resimde despotu görüyorsunuz,' diye yazarız.

MACBETH

Hayır, teslim olmayacağım.
Malcolm'ın ayaklarının dibinde yeri öpecek,
Ayak takımının küfürlerine hedef olacak
Biri değilim ben. Varsın,
Birnam Ormanı Dunsinane'e gelsin,
Karşıma da, senin gibi,
Kadından doğmamış biri çıksın;
Sonuna kadar dayanacağım.
İşte savaş kalkanımı da atıyorum.
Hadi şimdi, vuruş bakalım Macduff;
Kim önce, 'Dur, yeter!' derse, lanet olsun ona!

(Dövüşerek çıkarlar. Borazanlar, vs. Sonra yine dövüşerek girerler.)
(Macbeth ölür. Macduff, Macbeth'in cesedini de alarak çıkar.)

On Birinci Sahne

(Şato. Savaşın bittiğini duyuran boru sesi. Davul ve flamalar. Malcolm, Siward, Ross, beyler, askerler.)

MALCOLM
Keşke kaybettiğimiz dostlar da burada olsaydı.

SIWARD
Bazılarının ölmesi kaçınılmaz.
Ama, gördüğüm kadarıyla,
Bu kadar büyük bir günün
Bedeli fazla yüksek olmadı.

MALCOLM
Macduff aramızda yok; soylu oğlunuz da öyle.

ROSS
Oğlunuz, Lordum, asker borcu ödedi.
Erkeklik çağına erişinceye kadar yaşadı;
Ama savaş alanında
Yılmadan ve kahramanca çarpıştı;
Erkek gibi de öldü.

SIWARD
Demek öldü.

ROSS
Evet, öldü ve savaş alanından kaldırıldı.
Kederinizi onun değeriyle ölçmeyin;
O zaman, o değer kadar sınırsız olur.

SIWARD
Yaraları ön tarafında mıydı?

ROSS
Evet, öndeydi.

SIWARD
O halde, varsın Tanrı'nın eri olsun.
Başımdaki saç teli kadar oğlum olsaydı,
Hiçbiri için daha güzel ölüm istemezdim.
Onun da canı çaldı böylece.

MALCOLM
Daha fazla yası hak etti o,
Bu görevi de ben yapacağım.

SIWARD
Hayır, fazlasına gerek yok.
Dediklerine göre, ona yaraşır biçimde ayrılmış
Ve hesabını ödemiş. Tanrı onunla olsun.
İşte yine iyi haber geliyor.

(Macduff, Macbeth'in, kargının ucuna takılı kesik başıyla girer.)

MACDUFF *(Malcolm'a)*
Kral'a selam! Çünkü artık Kral'sın.
İşte zorbanın lanetli kellesi!
İnsanlarımız kurtuldu.
Görüyorum ki, vatanımızın incileri[1]
Çevrende toplanmış. Benim selamım
Onların da aklından geçiyor.
O zaman, aklımızda olanı
Hep birlikte yüksek sesle dile getirelim.

HEPSİ
Selam, İskoçya Kralı! *(Borazanlar)*

MALCOLM
Sizi fazla bekletmeden,

(1) Vatanımızın incileri: Beyleri kast ediyor.

Hepinizi ayrı ayrı göreceğiz
Ve sevginizin karşılığını ödeyeceğiz.
Sadık beylerim ve yakınlarım,
Bundan böyle kontsunuz. Böyle bir payeyi
İskoçya ilk defa size veriyor.
Bunun dışında yapılacak her şeyi de
Gereğince, yeri ve zamanı gelince yapacağız.
Bu aman vermez zorbanın tuzaklarından kurtulup
Sürgüne giden dostlarımız geri çağırılacak.
Ölen bu kasapla onun şeytan ruhlu kraliçesinin,
Ki, korkunç bir şekilde kendi canına kıymış diyorlar,
Cani yardımcıları ortaya çıkarılacak. Bunlar
Ve gereken, üstümüze düşen her şey
Tanrı'nın yardımıyla yapılacak.
Hepinize topluca ve ayrı ayrı teşekkür ediyoruz.
Sizleri Scone'a, taç giyme törenimize davet ediyoruz.

(Çıkarlar.)

William Shakespeare

- Antonius ve Kleopatra
- Atinalı Timon
- Bir Yaz Gecesi Rüyası
- Coriolanus
- IV. Henry
- Fırtına
- Hamlet
- Huysuz Kız
- Julius Caesar
- Kral Lear
- Macbeth
- Onikinci Gece
- Othello
- Romeo ve Juliet
- Size Nasıl Geliyorsa
- Soneler
- Venedik Taciri
- Windsor'ın Şen Kadınları
- Yanlışlıklar Komedyası
- Yeter ki Sonu İyi Bitsin
- Yok Yere Yaygara

9000000 TL
REMZİ

ISBN 975-14-0767-2
9 789751 407672

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5. maddesinin 2. fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.